

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

HEMŞİRELERİN MESLEK ALGILAMA DURUMLARINA BENLİK
SAYGISININ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

SEÇİL TARIM

DANIŞMAN
Doç. Dr. DİLEK ÖZMEN

MANİSA 2013

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	461196
İşlem Türü	İşlemede
Yazar Adı / Soyadı	Seçil Tarım
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 46165073282
Telefon / Cep Telefonu	
e-Posta	seciltarim@gmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Hemşirelerin Meslek Algılama Durumlarına Benlik Saygısının Etkisinin İncelenmesi
Tezin Tercümesi	Analysing of Self Esteem's Efficacy to the Nurse's Occupational Perceptions Status
Konu Başlıkları	Hemşirelik
Üniversite	Celal Bayar Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Hemşirelik Bölümü
Anabilim Dalı	Hemşirelik Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Hemşirelik Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2013
Sayfa	86
Tez Danışmanları	Doç. Dr. Dilek Özmen
Dizin Terimleri	Benlik saygısı=Self esteem Mesleki benlik algısı=Occupational self-concept perception Hemşirelik=Nursing
Önerilen Dizin Terimleri	hemşirelik, benlik saygısı, meslek algısı
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelemesini istiyorum

a. Yukarıda başlığı yazılı olan tezinin, ilgilenenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezimize ilgili fikri mülkiyet haklarımız saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

22.02.2013

İmza:.....

YÜKSEK LİSANS TEZ SINAVI TUTANAĞI

Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Seçil TARIM'ın Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığı “**Hemşirelerin Meslek Algılama Durumlarına Benlik Saygısının Etkisinin İncelenmesi**” başlıklı bu çalışma, jürimizce Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek “**KABUL**” kararı verilmiştir.(06/02/2013)

İmza

Jüri Üyesi:

Doç. Dr. Dilek ÖZMEN (Tez Danışmanı)

Yrd. Doç. Dr. Dilek ÇEÇEN (Öğretim Üyesi)

Yrd. Doç. Dr. Nursen BOLSOY (Öğretim Üyesi)

Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. İbrahim TUĞLU
Enstitü Müdürü

TEŐEKKÜRLER

Tezimin tüm aşamasında bilgileriyle beni yönlendiren, eleştiri ve fikirleriyle bana rehberlik eden, katkılarının ve desteklerini esirgemeyen sevgili hocam ve değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Dilek ÖZMEN'e.

Tez çalışmamın istatistiksel analizlerindeki destekleri için Sayın Öğ. Gör. Aynur Çakmakçı ÇETİNKAYA'ya.

Araştırmaya katılan Celal Bayar Hastanesi Hafsa Sultan Hastanesinde çalışan meslektaşlarıma,

Her zaman yanımda olan ve beni hep destekleyen anneme ve eşim Hamdi TARIM'a tüm kalbimle teşekkür ederim.

Seçil TARIM

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	i
TEŞEKKÜR.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLO DİZİNİ.....	vi
SEMBOLLER /KISALTMALAR LİSTESİ.....	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ VE AMAÇ	1
1.1. Araştırmanın Konusu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Varsayımlar	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Sınırlılıklar	3
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Hemşirelik ve Meslek	4
2.2. Hemşirelik Meslek Algısı	8
2.3. Benlik Kavramı	10
2.4. Benlik Saygısı	11
2.4.1. Yüksek Benlik Saygısı	14
2.4.2. Düşük Benlik Saygısı	16
2.4.3. Benlik Saygısını Özellikleri.....	17
2.4.4. Benlik Saygısını Etkileyen Faktörler.....	18
2.4.5. Benlik Saygısının Azalmasının Belirtileri.....	19
2.5. Hemşirelik ve Benlik Saygısı	20
2.6. Hemşirelik Meslek Algısı ve Benlik Saygısı	21
2.7. Konuyla İlgili Çalışmalar	22

3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	25
3.1. Araştırmanın Tipi.....	25
3.2. Araştırmanın Yeri ve Zamanı	25
3.3. Araştırmanın Örneklemi	25
3.4. Verilerin Toplanması	26
3.5. Veri Toplama Araçları.....	26
3.5.1. Tanıtıcı Bilgi Formu.....	26
3.5.2. Hemşirelik Mesleği Algılama ölçeği.....	26
3.5.3. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği.....	27
3.6. Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi	28
3.7. Araştırmanın Etiği.....	28
4. BULGULAR	29
4.1. Hemşirelerin Tanıtıcı Bilgileri.....	29
4.1.1. Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgileri.....	29
4.2.2. Hemşirelerin Çalışma Durumu İle İlgili Bilgileri.....	31
4.2. Meslek Algı Ölçeğinin Güvenirliği	31
4.3. Hemşirelerin Hemşirelik Meslek Algısı ile ilgili Bulguları	33
4.4. Hemşirelerin Benlik Saygısı ile ilgili Bulguları	39
4.5. Hemşirelerin Meslek Algı Düzeyi ve Benlik Saygısı Düzeyi Arasındaki İlişkisi	44
5. TARTIŞMA.....	45
5.1. Hemşirelerin Tanıtıcı Bilgileri	45
5.2. Hemşirelerin Hemşirelik Meslek Algısı Düzeyleri.....	46
5.3. Hemşirelerin Benlik Saygısı Düzeyleri	50
5.4. Hemşirelerin Hemşirelik Meslek Algısı ile Benlik Saygısı Düzeyi Arasındaki İlişki.....	53
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	54
6.1. Sonuç.....	54
6.2. Öneriler	55

7. KAYNAKLAR.....56

FORMLAR

Ek- 1: Hemşirelerin Tanıtıcı Bilgi Formu63

Ek- 2: Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği.....65

Ek -3: Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği66

Ek- 4: Etik Kurul Onayı67

Ek- 5: Tez Verilerinin Toplanması İle İlgili İzin Yazısı68

ÖZGEÇMİŞ69

TABLolar DİZİNİ

Tablo	Sayfa
Tablo-1: Benlik Saygısının Özellikleri.....	17
Tablo-2: Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgileri.....	29
Tablo-3: Hemşirelerin Çalışma Durumu İle İlgili Bilgileri	
Tablo-4: Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeğinin Güvenirliği	31
Tablo-5: Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgilerine Göre Hemşirelik Mesleği Algılama Ölçeği ve Alt Boyutları Puan Dağılımları	33
Tablo-6: Hemşirelerin Çalışma Durumu İle İlgili Bilgilerine Göre Hemşirelik Mesleği Algılama Ölçeği ve Alt Boyutları Puan Dağılımları.....	36
Tablo-7: Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgilerine Göre Benlik Saygısı Puan Dağılımı	39
Tablo-8: Hemşirelerin Çalışma Durumu İle İlgili Bilgilerine Göre Benlik Saygısı Puan Dağılımı	42
Tablo-9: Hemşirelik Mesleği Algılama Ölçeği ve Alt Boyutları Puan Ortalamaları ile Benlik Saygısı Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	44

SEMBOLLER VE KISALTMALAR LİSTESİ

RBSÖ	Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği
HMAÖ	Hemşirelik Meslek Algısı Ölçeği
SPSS	Statistical Package for Social Science for Windows
CBÜ	Celal Bayar Üniversitesi

ÖZET

Tanımlayıcı tipte olan bu araştırmada, hemşirelerin mesleği algılama durumlarına benlik saygısının etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesinde alışan araştırmaya katılmayı kabul eden 145 hemşire oluşturmuştur. Veriler sosyo-demografik bilgi formu, Hemşirelik Meslek Algısı Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 10.0 for Windows paket programı kullanılarak sayı, yüzdeler, ortalama, standart sapma, Oneway Anova, Student t test, Mann-Whitney U test ile yapılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre hemşirelerin mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması 73.40 ± 6.79 , mesleki statü alt boyut ortalaması 14.72 ± 3.43 , meslek algısı toplam puan ortalaması 88.13 ± 6.22 bulunmuştur.

Hemşirelerin mesleki statü alt boyut puan ortalamasının, cinsiyet, ÖSS tercih sırası hemşirelikle ilgili şu anki düşüncesi ve hastane koşullarından memnun olma durumundan etkilendiği, mesleki nitelik alt boyutu puan ortalamasının ocuk sayısı ve ÖSS tercih sırasından etkilenirken, meslek algısı toplam puan ortalamasının ise ocuk sayısı, ÖSS tercih sırası ve hastane koşullarından memnun olma durumundan etkilendiği saptanmıştır ($p < 0.05$).

Hemşirelerin benlik saygısı düzeyleri değerlendirildiğinde, %93,1'inin yüksek benlik saygısına, %4,8'inin orta benlik saygısına, %2,1'inin de düşük benlik saygısına sahip olduğu saptanmıştır. Benlik saygısının puan ortalaması, hemşirelerin eşlerinin mesleği ve aylık gelir düzeylerinden etkilendiği saptanmıştır ($p < 0.05$). Araştırmaya katılan hemşirelerin büyük çoğunluğu yüksek benlik saygısına sahip iken, mesleği algılama durumları da oldukça iyi düzeydedir.

Hemşirelerin meslek algısı ile benlik saygısı düzeyleri karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p > 0.05$).

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Meslek Algısı, Benlik Saygısı

ABSTRACT

In this descriptive study, it was intended to investigate the effect of self-esteem over the perception status of their profession of the nurses. The sample of the study was consisted of 145 nurses working in Celal Bayar University Hafsa Sultan Hospital and who agreed to participate in the research. The data were collected with socio-demographic information form, Nursing Job Perception Scale and the Rosenberg Self-Esteem Scale. Evaluation of the data was made by using the package program "SPSS 10.0 for Windows" with number, percentage, mean, standard deviation, Oneway Anova, Student t test, Mann-Whitney U test.

According to the research results, the subscale mean score for the professional qualification of nurses was found as 73.40 ± 6.79 , the subscale mean score for professional status was found as 14.72 ± 3.43 , the total mean score for perception of profession was found as 88.13 ± 6.22 .

It was determined that, subscale mean score for the professional qualification of nurses, the nurses were influenced by gender, order of preference for OSS, their current thought about nursing and the status of being pleased with hospital conditions; subscale mean score for professional status, the nurses were influenced by number of children, order of preference for OSS; and the total mean score for perception of profession, they were influenced by number of children, order of preference for OSS and the status of being pleased with hospital conditions ($p > 0.05$).

When nurses' self-esteem levels were evaluated, it was determined that 93.1% of them had high self esteem, 4.8% of them had moderate self esteem and 2.1% of them had low self esteem. It was also determined that mean score of self esteem was affected by the profession of nurses' husbands and their monthly income levels ($p < 0.05$). While the vast majority of the nurses participating in this study have high self esteem, their perception of profession is also in quite good level.

When the perception of profession of nurses was compared with their self esteem levels, there was no statistically significant relationship was determined between them.

Key words: Nursing, Perception of Profession, Self Esteem

1. GİRİŞ VE AMAÇ

1.1. Araştırmanın Konusu

Meslek; bireyin hayatını kazanmak için yaptığı, kuralları topluca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlik bütünüdür (5,59). Meslek seçimi bireyin yaşamında çok önemli bir olaydır. Birey bu tercihi yaparken belli bir çalışma ortamı ve yaşam biçimini de seçmiş olur. Böylece en iyi yapabileceğini düşündüğü faaliyetlerde kendisini doyuma ulaştırılacağını düşündüğü alana yönelir (5, 18).

Hemşirelik mesleği, toplumun her kesiminde kişinin bedensel, duygusal ruhsal ve toplumsal sağlık gereksinimlerinin ışığında hemşirelik bakım planını sistematik bir biçimde değerlendiren dinamik ve profesyonel bir süreçtir (18). Toplumun meslek gruplarına bakışı, algılamaları, beklentileri kuşkusuz mesleğin sosyal konumunu, prestijini ve gelişmesini etkiler. Hemşirelik toplumun gözünde sevgi şefkat, iyilik meleği özelliğinde beyaz üniforma giyen meslek grubu olarak dar bir çerçevede içerisinde algılanır (55). Oysa hemşirelik mesleği özünde yardım etme, bakım vermeyi barındıran bilim ve sanattan oluşan meslektir (65).

Ben, benlik kişilik çoğunlukla eş anlamlı olarak kullanılan kavramlardır (71). Rosenberg'e göre benlik, bireyin kendisine yönelttiği duygu ve düşüncelerin toplamıdır (4, 32).

Benlik kişiyi kişi yapan, başkalarından ayıran duygu, tutum ve davranışlarının tümünün örgütlenmiş bütünlüğünü anlatır. Her insanın ulaşmak istediği bir benlik vardır. Kişi özlediği, kendine yakıştırdığı bu ideal benlik kavramını geliştirmeye çabalar (71).

Benlik kavramı, bireyin benliğini algılamasını ifade etmekte ve bu algılar bireyin çevresindeki kişilerin kendisine yönelttiği görüşlerin kendisi tarafından değerlendirilmesinden etkilenmektedir (14). Benlik kavramı benlik imgesinin beğenilip benimsenmesi benlik saygısını (self esteem) oluşturur (52, 31, 32, 57). Benlik saygısı, kişinin kendini olduğu gibi, gördüğü gibi kabullenmeyi, özüne güvenmeyi sağlayan olumlu bir ruh hali olup kişinin kendini olduğundan aşağı yada üstün

görmeksizin, kendinden memnun olması ve kendini değerli, olumlu beğenilmeye ve sevmeye değer görmesidir (20, 71). Kişi kendini değerlendirmede olumlu bir tutum içinde ise, benlik saygısı yüksek, olumsuz bir tutum içinde ise benlik saygısı düşük olmaktadır (4).

Birçok yazar ve kuramcı, benlik saygısının bütün bir yaşam sürecini kapsayan ve öğrenilen bir kavram olduğunu savunmaktadır. Bu öğrenme süreci, bireyin sosyal çevresi ile etkileşimi çerçevesinde ele alınmaktadır. Sosyal çevre, temelde asıl kaynağı aile olarak ele alınan ve bireyin yaşam boyu değişik durumlarda karşılaştığı ve kendisi için önem taşıyan diğer insanları da kapsayan bir çevredir (34, 32). Bireyin benlik kavramı (self concept), diğer bir deyişle kendini tanımlaması, onun davranışlarını etkiler. Seçeceği meslek almak istediği eğitim ve işindeki yaşantılardan sağladığı doyum derecesinin belirlenmesinde hep bu kavram etkili olur (4).

Bireyin tepkileri benlik algılarıyla yakından ilgilidir. Benliğimize ait değerler toplumsallaşma süreci boyunca çeşitli faktörlerin etkileşimiyle biçimlenir ve davranışlarımıza yansır. Benlik bilincini diğer insanlar ile olan etkileşimler biçimlendirir ve bu biçimlendirme tüm yaşam boyunca sürer. Seçtiğimiz meslek ve mesleğin statüsü de benlik değerlerimizi etkileyen etmenlerden biridir. Toplumsal statü, yüksek bir meslek kişinin benlik değerini yükseltir. Kişi kendisini mesleği ile özdeşleştirebilir. Mesleki benlik değerlerinin olumlu yönde olması, kişilerin kendilerini geliştirmelerine, uyguladıkları mesleğin özünü kavrama düzeylerine, gerekli mesleki bilgi ve yeteneklerini geliştirmiş olmalarına ve mesleğin profesyonel anlamda bir mesleki uygulaması olup olmadığına bağlıdır (65).

Hemşirelik eğitimi uzun yıllar orta öğretim düzeyinde verildiğinden ve hemşirelik kadın mesleği ile özleştirildiğinden, hem toplum hem diğer meslek üyeleri gözünde ikincil rollerde düşünülmüş ve gelişimi önlenmiştir. Tıp bilimindeki hızlı ilerlemeler ve hekimin sağlık sistemi içinde etkin ve çarpıcı rol üstlenmesi, kendisi dışındaki görevlileri yardımcı gibi görmesi, hemşirenin ve hemşireliğin statüsünü olumsuz yönde etkilemiştir (22). Ayrıca halkın mesleğe bakışı, alınan ücret, hafta sonlarında çalışma ve gece nöbet tutma durumu, sorumluluğu yüksek meslek oluşu, hemşirelik mesleğinin seçiminde rol oynar (35). Ülkemizde hemşirelik mesleğinin ilerlemesi, statüsünün yükseltilmesi için bu mesleğin tam anlamıyla uygulanıp yerine

getirilmesi önemlidir. Bu nedenle mesleği seçen kişilerin mesleği bilinçli olarak seçmeleri, iyi tanımaları, kabullenmeleri ve sevmeleri gerekmektedir (35).

Konuyla ilgili çalışmalara bakıldığında hemşirelerin meslek algısı ve benlik saygısı düzeyleri ile ilgili ayrı ayrı yapılmış birçok çalışmaya rastlanmıştır. Hemşirelerde meslek algısı ve benlik saygısının bir arada değerlendirildiği çalışmaya ise literatürde rastlanmamıştır. Hemşirelik mesleği için önemli olan bu iki kavramın bir arada değerlendirilmesi amacıyla böyle bir araştırmanın yapılması planlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma hemşirelerin mesleği algılama durumlarına benlik saygısının etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

1.3. Varsayımlar

Bu çalışmada meslek algısı ve benlik saygısının ilişkili olduğu varsayımından yola çıkılmıştır. Kullanılan veri toplama araçlarının meslek algısı ve benlik saygısı düzeylerini doğru olarak ölçtüğü varsayılmaktadır. Örneklemenin evreni temsil ettiği ve çalışmaya katılan hemşirelerin veri toplama araçlarına doğru ve objektif yanıtlar verdikleri varsayılmaktadır. Araştırmada ele alınan değişkenler ve ilişkiler dışında kontrol altına alınamayan başka değişkenlerin etkisi de söz konusu olabilir. Fakat ele alınan değişkenler arasındaki ilişkilerin araştırılan alanı yansıttığı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Literatürde hemşirelerin meslek algısı ve benlik saygılarının bir arada değerlendirildiği çalışmanın olmaması nedeniyle; bu çalışmanın konu için temel bilgi kaynağı olacağı düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma örneklemindeki hemşire sayısının 145 ile sınırlı olması bu araştırmanın sınırlılığı olarak değerlendirilebilir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Hemşirelik ve Meslek

Meslek, bireylerin hayatını kazanmak için yaptığı kuralların toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi, becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir (65, 53, 1, 32).

Başka bir deyişle meslek: bağımsız bir şekilde ve mümkün olduğu kadar sürekli bir şekilde yapılan, insan ve toplumun maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşılayan ekonominin bir fonksiyonu olan özellikle iktisat, kabiliyet ve güce dayalı olarak öğrenilmiş, karşılığında para alınan bir hizmettir (66).

Meslek kişinin kimliğinin en önemli kaynağı olup, onun etraftan saygı görmesine, başkaları ile ilişki kurmasına, toplumda bir yer edinmesine ve işe yaradığı duygusunu yaşamasına olanak veren bir etkinlik alanıdır (53).

Meslek bilincinin temeli okul yaşamı sırasında atılır, tüm meslek yaşamı boyunca devam eder ve meslek üyesinin mesleki felsefesinin oluşmasını sağlar (27).

Meslek, bireysel yeteneklerin açığa çıkarılmasına imkan tanır, bireyin duygusal, bedensel ve zihinsel gelişimini etkiler ve onun hayata bakış açısının, alışkanlıklarının, tercihlerinin, davranışlarının, benlik algısının ve kimliğinin biçimlenmesinde rol oynar. Birey, mesleği üzerinden anlam üretir, mesleğini algılama ve değerlendirme biçimi; bireyin duyuş, düşünüş özelliklerini, tutumlarını, vaziyet alışını ve genel olarak eylem alt yapısının biçimlenişini etkiler (30).

Toplum, bireyi mesleği üzerinden algılar. Mesleğine referansla onu statülendirir. Mesleğinden hareketle sosyo-ekonomik durumunun, ait olduğu sosyo-demografik kökenin ve toplumsal katmanının saptanması mümkün olur (30).

Toplumsal yapının kurucu ögesi olan “meslek”, toplumun işleyişinde hayati rol oynar. Toplumun yapılaşmasında, örgütlenmesinde, iş bölümünün oluşmasında ve biçimlenmesinde belirleyici etkiye sahip olması, toplumsal uzlaşmaya ve istikrara olan

katkıları mesleği toplumsal açıdan önemli kılar. Sosyo-kültürel/ekonomik boyutları ve fonksiyonları açısından meslek, toplumsal etkileşimin temel bir belirleyeni olarak öne çıkar ve maddi kazanç sunumlu işlerden/uğraşlardan tümüyle farklılaşır (30).

Meslek seçimi, bireyin yaşamındaki en önemli bir olaylardandır. Meslek seçerken birey, kendine belli bir çalışma ortamı, belli bir yaşam biçimi seçmiş olur. Seçilen bu yolda da başarıyla kendini kanıtlamaya çalışır. Birey; yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda meslek seçtiği alanda başarılı, verimli ve mutlu olur. Birey özelliklerini göz önünde tutmadan rastgele seçim yaptığında başarısız, verimsiz ve mutsuz olur. Bu nedenle birey, meslek seçerken, kendi özellikleri ile seçeceği mesleğin nitelikleri arasında uygunluk olmasına dikkat etmelidir (65, 53). Meslek sadece para kazanma aracı değil, her şeyden önce yetenekleri kullanma, kendini gerçekleştirme ve geliştirme yoludur (53). Sevilmeyen yapılan meslek ise kişinin iş ve işyerinde olası birçok negatif davranışları ve psikosomatik hastalıkları yaşamasına neden olur (66). Yetişkin bireyler hayatlarını büyük bir kısmını mesleklerini yaparak geçirmektedirler. Bazı bireyler mesleklerini severek ve isteyerek seçmiş olduklarından mesleklerini olumlu olarak algılamakta, daha huzurlu ve mutlu yaşamakta, bazı bireyler ise ilgi duymadıkları meslekleri istemeden, tesadüfen seçtikleri için mesleklerini olumsuz olarak algılamakta, huzursuz ve mutsuz olmaktadır (1).

Meslek seçimi, bir kişinin çeşitli meslek guruplarından en iyi yapabileceğini düşündüğü faaliyetleri içeren ve en üst düzeyde doyum sağlayacağına inandığı bir alana yönelmesidir (50). Çoğunlukla meslek seçimi, kişinin ergenlik dönemini, değişim ve uyumunu yaşarken, kimliğini, kişiliğini bulma krizi içinde olduğu dönemlerinde gerçekleşir. Gençler lise yıllarında geleceklerini tümüyle etkileyecek kararlar vermek zorunda kalır ve yoğun olarak kararsızlık yaşayabilirler (55, 12). Günümüzde meslek seçimleri genellikle üniversite giriş sınavında rastlantısal olarak gerçekleşmektedir (55). Bunun yanında gençler, ailenin beklentileri ve kendi istekleri arasında çatışmaya düşer, amaç belirleyip plan yapmaya çalışırlar (12).

Hemşirelik mesleği, toplumun her kesiminde kişinin bedensel, duygusal, ruhsal ve toplumsal sağlık gereksinimlerinin ışığında hemşirelik bakım planını yapan, bu

planı uygulamaya koyan, uyguladığı bakım planını sistematik bir biçimde değerlendiren dinamik ve profesyonel bir süreçtir (18).

Uluslararası Hemşirelik Konseyi (International Council of Nursing-ICN) hemşireliği; bireyin ailenin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye yardım eden ve hastalık halinde iyileştirme ve rehabilitasyon çalışmalarına katılan bir meslek” olarak tanımlamıştır (35).

Hemşirelik, mesleğe ilişkin bilgi kazandırmayı ve bu bilgiyi kullanarak bakım becerisi geliştirmeyi hedefleyen uygulamalı bir disiplindir. Hemşirelik hizmetlerinin özellikleri, hemşirelik mesleğinin kesinlikle ilgi, istek ve yetenekler doğrultusunda seçilmesini zorunlu kılar. Bu zorunluluk ise, mesleğin istenilen düzeye ulaşması, mesleği yapanlar ve meslekten yararlananların hoşnutluğu açısından son derece önemlidir. Bu nedenle hemşire adaylarının özenle seçilmesi hemşirelik eğitiminde ön koşuldur (39).

Bireylerin gereksinimlerine göre toplumda değişik uğraş alanları ortaya çıkar. Bu uğraş alanı çeşitli aşamalardan geçerek meslekleşirken, toplum ile de sürekli etkileşim halindedir. Hemşirelik insanoğlunun birbiri ile ilk ilişkilerinin başladığı andan itibaren var olan, eski bir meslek olup, insana verilebilecek kişisel ve yaşamsal hizmetlerden biridir. İnsanlığa hizmet hemşireliğin en önemli fonksiyonu olduğu gibi hemşirelik mesleğinin de var olma nedenidir (12).

Ülkemizde her yıl belirli ve sınırlı sayıda öğrenci alabilen yüksek öğretim kurumları ve bu kurumlara girmesi gereken öğrenci sayıları, yüksek öğretim kurumlarının öğrenci alışı kapasitelerinin çok üstünde olmaktadır. Böylece ortaöğretimi bitiren gençler herhangi bir yüksek öğretim kurumuna girebilmek için çoğu kez istek ve yeteneklerinin dışında bilinçsiz ve rastlantı sonucu bir okulu seçmektedir. Diğer mesleklerde olduğu gibi hemşirelerinde bu mesleği bilmeden ve istemeden seçtiği bilinmektedir (2). Oysa kişi en iyi yapabileceğini düşündüğü faaliyetlerde kendisini maksimum doyuma ulaştıracağına inandığı alana yönelmelidir. Bu nedenle de hemşirelik mesleğini seçmede ilgi, istek ve yetenek gibi unsurlar ön koşul olmalıdır (55).

Hemşirelik mesleği sağlığın korunması, geliştirilmesi ve hastalık durumunda iyileştirmesi gibi önemli sorumluluklar yüklenen bir meslektir (50). Hemşireler de, sağlık ekibinin tedavi edici ve eğitsel planlarının geliştirilmesi ve uygulanmasında aktif rol alan bir üyedir (35). Bu nedenle bu sorumlulukların yerine getirilebilmesi için, hemşirelik mesleğini yürütecek kişilerin mesleği isteyerek seçmesi, mesleğin toplumdaki saygınlığı için mesleğe sahip çıkması ve eğitimi süresince aldığı bilgi ve geliştirdiği becerilerini en iyi şekilde uygulama çabası içinde olması gerekir (49).

Yapılan bir çalışmada, üniversitede hemşirelik mesleğini seçen öğrencilerin; iş bulma olanaklarının fazla olması, mesleğe duyulan ilgi, aile ve yakınlarının isteği, puanının düşük olması, mesleğin toplumsal saygınlığının dürüstlük ve sorumluluk getiren konumda olması, mezun olduğunda parasal getirisinin iyi olması, kişinin meslekte özgür olması, çalışma koşullarının rahatlığı, eğitiminin kolay olmasının meslek seçimini etkilediği saptanmıştır (53). Grainger ve Bolan'ın yaptığı çalışmada öğrencilerin hemşireliği insanlarla sürekli iletişim içinde olması, insanlara yardım etme isteği ve iş garantisi nedeniyle bu mesleği seçtikleri bulunmuştur (28). Bunun yanında hemşirelik mesleğini seçiminde aile de yada arkadaşların arasında hemşire olmasının seçimi pozitif yönde etkilediği saptanmıştır (40, 9).

Kadınların çoğunlukta olduğu bir meslek olan hemşirelik mesleği toplumun cinsiyet ile ilgili kalıplaşmış yargılarından etkilenmiştir (12). Özellikle ataerkil toplumlarda kadınlar kendine verdiği değeri hemşirelik mesleğine de yansıtmakta, bunun sonucunda hemşirelik imajı da olumsuz etkilenmektedir (11). Hemşireliğin tarihsel gelişimine bakıldığında, yaralıların bakımı ve şefkat gösterilmesi gibi profesyonel olmayan daha çok annelik rolünden kaynaklanan bir özellik göstermesi nedeniyle, hemşirelik mesleği uzun yıllar kadınlara has bir meslek olarak kalmış ve bu da mesleği güçsüzleştirmiştir. Oysa ki hemşirelik; bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye yardım eden ve hastalık halinde iyileştirme ve rehabilite etmeye katılan bir meslek olup, sağlık ekibinin koruyucu, tedavi edici ve eğitsel planlarının geliştirilmesi ve uygulanmasına katılan bir sağlık disiplindir ve bu düzeyde meslek sahiplerinde cinsiyet aranması gereksizdir (12).

2.2. Hemşirelerin Meslek Algısı

Hemşirelik mesleğini algılama; bireylerin kendilerini, çevrelerini, hemşirelik hakkında hissettiklerini ve düşündüklerini tanımlar. Hemşirelik öğrencileri için mesleği algılama, öğrencilerin kendileri, çevreleri, hemşirelik ve hemşirelikteki eylemlerin uygunluğu hakkında hissettiklerini, düşüncelerini ve hemşirelik eğitimini, nasıl gördüklerini tanımlar. Algılama, öğrencilerin hemşirelik uygulamalarını ve bu uygulamalarda en önemli faktörün bilgi olduğunu kavramalarında ve bakış açılarının gelişmesinde ilgili deneyimlerin bir filtresi olarak işlev görür (16).

Toplumumuzda hemşirelik mesleği ve işlevleri ile ilgili pek çok görüşe rastlanmaktadır. Bu görüşlerin oluşmasında ön yargılarla birlikte olumsuz örneklerin de payı bulunmaktadır. Hemşireliğin genel olarak profesyonel bir meslek olarak değil de, kısa yoldan iş sahibi olmak veya aileye ek gelir için sürdürülen bir uğraş olarak görüldüğü bildirilmektedir. Ücret, iş koşulları, otonomi düzeyi, mesleğin kan ve atıklarla yakın temas gerektiren bir meslek olması, kadın mesleği oluşu ve baskın bir grup altında (hekimlik) yer alması gibi nedenler toplumun hemşirelik mesleği hakkındaki görüşlerini etkilemektedir (60). Toplumun hemşireliğe bakış açısından hemşirelik eğitime başlayan öğrencilerin eğitimleri sırasında, hemşireliğe ilişkin başlangıçtaki algılarının, gerçek hemşirelik anlayışı ile yer değiştirmesi süreci başlar. Bu süreç öğrencinin hemşireliğe ilişkin bilgi beceriler, tutumlar, değerler ve etik standartları içselleştirmesini ve onları davranışlarının bir parçası haline getirmesini gerektirir. İçselleştirme ve mesleki kimlik gelişimi profesyonel sosyalizasyon olarak bilinir. Okulda başlayıp çalışma hayatı ile devam eden bu süreçte, eğitimciler ve çalışanlara önemli sorumluluklar düşmektedir (37). Ülkemizde yapılan çalışmalar hemşirelik okullarına gelen öğrencilerin hemşireliğe ilişkin yeterli istek ve bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir (52, 27, 2). Bu isteksizliğin temelinde toplumun olumsuz hemşirelik imajına sahip olmasının rol oynadığı söylenebilir (37).

Erdemir (1997) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinin başta hemşirelik mesleğine sevmeyen, istemeyen başladıklarını, daha sonra mesleği tanıdıktan bu durumun değiştiğini, mesleği sevdiklerini belirtmiştir (50). Günümüzde dünyada ve ülkemizde hemşireliğin sağlık bakım sistemi içinde önemli bir unsur olduğu kabul edilmektedir. Hemşirelik bakımının bireyin, ailenin ve toplumun sağlığının korunması,

geliştirilmesi ve hasta olduğunda iyileştirilmesinde vazgeçilmez bir yeri ve önemli bir rolü olduğu bilinmektedir. Toplum, hemşirelik mesleğini, gerek görevleri gerek yetiştirme biçimi ve gerekse ekonomik ve sosyal yönlerden yeteri kadar tanımamaktadır. Hemşirelerin görevlerinin sadece hastaya bakım vermek olduğunu zannetmekte ve günümüzün yüksek eğitimi ile yetişmiş hemşirelerini bile eski kurs hemşireleri gibi algılayabilmektedirler. Bu nedenlerden dolayı hemşirelik mesleğini seçebilecek öğrenciler bu mesleği ideal meslek olarak düşünmemektedirler (50).

Ülkemizde hemşireliğin, eleştiri alan bugünkü durumundan sorumlu olan en önemli boyut eğitim sistemindeki karmaşa ve çarpıklıktır. Hemşirelik mesleğinin profesyonelce uygulanması arzulanmakta, ancak bunun temelleri okullarda oluşturulamamaktadır. Diğer bir deyişle hemşirelik mesleğinde yaşanan zorlukların ve belirsizliklerin ilk basamağı hemşirelik eğitimi ile ilgilidir. Farklı düzeylerde hemşirelik eğitimi sağlayan pek çok kanaldan birini tamamlamış olmak “ hemşirelik” ünvanının kazanılmasını sağlamaktadır (55).

Hemşirelerin hemşirelik rollerini yerine getirme durumlarını, eğitim ve deneyimlerinin yanında, çalışılan örgütün amaç ve beklentileri gibi değişik etmenlerde etkilemektedir. Bu da hemşirelerin mesleki işlevlerini farklı algılamalarına sebep olmaktadır. Tüm bunlar hemşirelerin kendi görevlerini yapmamasına, bazen de diğer sağlık meslek gruplarının görevlerini üstlenmesine ve sonuçta hemşirelik bakım kalitesinin düşmesine neden olmaktadır (8).

Öğrencilerin meslekle ilgili düşünceleri, aldıkları teorik ve uygulamalı eğitimler sonunda olumlu ya da olumsuz yönde değişebilmektedir (16). Öğrenciler klinik uygulamalar arasında hemşirelerin sağlık ekibi, hasta ve ailesi ile ilişkilerini gözlemlerler aynı zamanda klinik hemşireleri sağlık ekibi üyeleri, hasta ve ailesi ile iletişim kurar ve onlardan geri bildirim alırlar. Dolayısıyla öğrenciler daha ilk klinik uygulamalarında meslekleriyle daha yakından tanışmakta, mesleklerinin sağlık ekibi içindeki yerini kavramaya başlamakta ve hemşirelik mesleğine yönelik algılamaları değişebilmektedir (27).

2.3. Benlik Kavramı

Türk Dil Kurumu'na göre benliğin kelime anlamı; "Bir kimsenin öz varlığı, kişiliği, onu kendisi yapan şey, kendilik, şahsiyet"tir. Benlik kavramı (benlik imgesi), kişinin sahip olduğu ve kendisi hakkında doğru olduğunu düşündüğü inançlar ve imgeler (zihinde tasarlanan gerçekleşmesi özlenen şey, düş, hayal, hülya) dizisidir (67).

Benlik içimizde kendimizi gözetleyen yargılayan, değerlendiren ve davranışlarımızı düzene koyup bizi yöneten güçtür. Kendi kişiliğimize ilişkin kanılarımız ve kendi kendimizi görüş tarzımızdır (5). Benlik kavramı bireyin kendini algılama şekli, kim ve ne olduğuna, kimliğine ilişkin düşüncesidir. Başka bir deyişle, kendisi hakkındaki duygu ve düşünceleri, kendisi için önemli olan şekillerde başarılı olma yetisidir (29).

Yörükoğlu'na göre benlik kavramı insanın kendi benliğini algılayış ve kavrayış biçimi olarak tanımlanır. Kişinin kendini nasıl görüp, nasıl değer biçtiğini anlatır. Bu değerlendirme gerçeklere uymayabilir. Kişi kimi alanda kendini yüceltip, kimi alanda küçültebilir. İnsanlar genellikle kendilerini olduklarından güçlü, daha zeki, daha yetenekli ve daha erdemli görme eğilimindedirler, olumsuz yönlerini görmemeyi, olumlu yönleri de abartıp öne çıkmayı yeğlerler (71).

Ericson (1968) benlik kavramının yaşamın belirli dönemlerinde yaşa ve duruma göre değişiklikler gösterdiğini her dönemin önceki dönemler ile biçimlendiğini ve egonun yeni bir kimlik kazandığını belirtmektedir (5).

Öz'e göre (2004) bireyin kendisiyle ilgili tutum ve inançlarını içeren benlik, kişinin ne olduğu konusundaki görüşlerinin yanı sıra ne olması gerektiği ve ne olmak istediği konusundaki görüşlerini kapsar. Benlik psikoloji merkezlidir ve bazı işlevleri vardır. Bunlar;

- Davranışların açıklanmasına yardım eder.
- Karar alma süreci için görüş birliği oluşturur.
- Gelecekte beklenenleri şekillendirir ve yaşam anlamı için köprü oluşturur (5, 4, 48).

Rogers'ın benlik kavramı, kişinin kendini algılamasından oluşan gerçek benliği (real self) ve kişinin olmak istediği ve olması gerektiğine inandığı nitelikleri temsil eden ideal benliği (ideal self) içermektedir (48).

Benlik kavramının birey tarafından bilinen özelliklerini kapsayan "kişisel benlik", toplum içinde nasıl algılandığını gösteren "sosyal benlik" ve nasıl olmak istediğini gösteren "ideal benlik" gibi tipleri de vardır (4, 48).

2.4. Benlik Saygısı

Benlik saygısı, kişinin kendisini benimseyip değer vermesi, kendisine güven ve saygı duyması, kişinin kendisini değerlendirmesi sonucunda ulaştığı benlik kavramını onaylanmasından doğan beğeni durumudur (29).

Rosenberg'e göre benlik saygısı, bireyin kendisine ilişkin tüm duygu ve düşünceleri olarak ifade edilmektedir. Rosenberg, benlik saygısını bireyin kendisi ile uyum içinde olma, kendi yaptıklarından hoşnut olma duygusuyla eşdeğer tutmaktadır (48).

Çuhadaroğlu'na (1986) göre benlik saygısı kişinin kendine saygı duymasının yanı sıra güven duymasını, kendini benimseyip değer vermesini de içermektedir (19).

Coopersmith benlik saygısı kavramını, kişinin kendisi hakkında ve sürekliliği olan değerlendirme anlamında kullanmıştır. Bu değerlendirme kişinin kendisi için onayladığı veya onaylamadığı bazı özellikleri ile ilgilidir. Onun nelerin üstesinden gelebileceği, neleri başaracağı, nelere önem verdiği ve bunların önem derecesi gibi özellikleri ile ilgili tutumunu ortaya koyar (33, 61). Başka bir deyişle, benlik saygısı kişinin değerleri hakkındaki yargısıdır. Öznel olan bu değerlendirme, çevreye sözel olarak ya da davranışlar yoluyla aktarılır (61).

Saigal ve arkadaşlarına (2002) göre benlik saygısı, bir kişinin gerçek ve ideal benliği arasındaki uygunluk ya da zıtlığı ve bireyin kendisi için önemli bir zıtlık olduğunu göstermektedir (14).

Jung'a göre benlik kişiliğin bütünüdür. Sullivan, benliğe, temel dürtülerle toplumsal gerçekler arasındaki uzlaşmayı sağlama işlevini yüklemiştir (5, 32).

Adler bireyi bir bütün içinde değerlendirerek, benlik saygısının gelişiminin, bireyin gelişimi ve çevresi ile etkileşimine gelişimine olan paralelliği üzerinde durmuştur (68).

Benlik saygısı bireyin kendisine atfedilen değerlendirici tutumların bir dizgesi ya da bireyin kendi değeri hakkındaki algılamaları olarak düşünülebilir (19, 34).

Bu yaklaşım biçiminin yönü, yani kendisi hakkında olumlu ya da olumsuz bakış açısına sahip olması, kendini değerli ya da değersiz görmesi benlik saygısını belirlemektedir (5, 34).

Benlik saygısı, kişinin kendini değerlendirme sonunda ulaştığı, benlik kavramını onaylamasından doğan beğeni durumudur. Kişi kendinde eksikleri bulabilir, kendini eleştirebilir, ancak kendini tümünden olumlu bulup beğenebilir de. Kişinin kendini beğenmesi, kendi benliğine saygı duyması için üstün nitelikleri olması da gerekmez (44).

Benlik saygısının duygusal, zihinsel, toplumsal ve dolaylı olarak da bedensel öğeleri vardır. Kendini değerli hissetme, yeteneklerini, bilgi ve becerilerini ortaya koyabilme, başarma, başarıları ile öğünme, toplum için beğenilir olma, kabul görme, sevilen olma ve kendi bedensel özelliklerini kabul ve benimseme, benlik saygısının oluşması ve gelişmesinde önde gelen etkenlerdir (49).

Benlik saygısı, benlik değerinin, kendine güvenmenin veya kendini kabulün kişisel ve bütünsel duygularını ifade eder. Benlik saygısı, benlik kavramında bulunan bilgilerin bir değerlendirilmesidir. Decay ve Kenny (1995)'e göre benlik saygısı motivasyonel kaynağın gücüdür. Benlik saygısı insanın kendini değerlendirme veya kendini olumlu değerlendirme ihtiyacı üzerine odaklanmaktadır. Bunun anlamı kendini süper, mükemmel yeterli hissetmek değildir, kendini kabul etme, kimlik oluşturma ve başkaları tarafından kabul edilmedir (59).

Benlik, bireyin ne olduğunu ve ileride ne olmak istediğini, başkalarının kendi hakkında neler düşünceleri istediğini yansıtan bir kavram olduğundan değer yüklü bir içeriğe sahiptir. Benlik saygısı, bir anlamda, kişinin kendi kişisel özelliklerini beğenmesi, değerli ve başarılı görmesini ifade ettiğinden, bireyin sosyal pozisyonuyla benlik saygısı arasında ciddi bir bağlantı vardır. Çünkü, genel olarak, benlik saygısı, bireyin sahip olduğu statü ve rollerinin sonucunda edinilir. Bireylerin toplumda işgal ettikleri yeri ifade eden statünün psikolojik bir değeri vardır (68). Benlik saygısı herkesin istediği ve gereksinim duyduğu bir duygudur. Benlik saygısı istenir çünkü; hayatta mutluluğu bulma şansını artırır ve hayatın düş kırıklıkları ya da değişiklikleri ile başa çıkmayı sağlar. Benlik saygısı kişinin düşündüğü, söylediği yaptığı her şeyi, ayrıca, hayatta neler yapacağını ve kimlerle iletişim kuracağına dair seçimlerini, sevgi verme ve alma yeteneğini, değiştirilmesi gereken şeyleri değiştirmek için harekete geçme yeteneğini etkiler. Kişinin benlik saygısı yeterli düzeyde değilse kendisi için en iyi olacak şekilde davranamaz (68).

İki tür benlik saygısı vardır; birincisi “genel”, ikincisi ise “özel” benlik saygısıdır. Genel benlik saygısı, algılanan benliğin ne kadar sevildiği ve onaylandığının bir ölçüsüdür. Özel benlik saygısı ise de, kişinin belirli bir parçasını ne kadar sevdiği ve onayladığının önemli bir ölçüsüdür. Kişi belirli bir yönüne (örneğin bakışları ve zekası) çok değer veriyorsa genel benlik saygısı bu alandaki özel benlik saygısında büyük ölçüde etkilenecektir. Ama eğer kişi belirli bir yönüne (örneğin yemek pişirme becerisi) değer vermezse, bu alandaki özel benlik saygısını çok etkilemeyecektir. Genel olarak benlik saygısının azalması; kendini güçlü veya hayatın denetimini elinde tutuyor gibi hissedememe, depresyona karşı duyarlılık, kendini gerçekte olduğu kadar becerikli ve yetenekli görmeme olarak tanımlanabilir (68).

Benlik saygısı bugüne dek, birçok yazar ve araştırmacı tarafından ele alınıp açıklanmaya çalışılmıştır, Bunlardan bazıları, benlik saygısını bir gereksinim, bazıları bir yeterlilik duygusu, bir kısmı tutum, başarı için gerekli bir koşul ve bazıları da bir ruh sağlığı göstergesi olarak tanımlamışlardır (19, 32).

Benlik saygısı yüksek benlik saygısı ve düşük benlik saygısı olarak 2 grupta incelenir.

2.4.1. Yüksek Benlik Saygısı

Bireyin kendisini yeterince iyi derecede olumlu algılaması yüksek benlik saygısı olarak değerlendirilir (19). Yüksek benlik saygısı olan bireyler, kendilerini hatalarına ve kusurlarına rağmen değerli hissederler. Bu bireyler, belirledikleri amaçlara gerçekçi olarak nasıl ulaşabileceklerini belirler ve kendi yaptıklarının sorumluluğunu kabullenirler. Başarısız olduklarında, başa çıkma yollarını yeniden değerlendirir ve bir başka yöntem seçerler. Başarısızlığı tümüyle bir hata olarak değil, zayıf olduğu yönlerini de kendini geliştirmek için bir olanak olarak değerlendirirler (32, 33, 59). Yüksek benlik saygısı, bir kişinin yeteri kadar iyi olduğu duygusunu ifade eder ve yüksek benlik saygısına sahip olan bir kişi, kendini olumlu olarak değerlendirerek güçlü yönleri hakkında kendini iyi hisseder (48, 59).

Benlik saygısı düzeyi yüksek olanların, olaylara ve insanlara, başarılı olacakları ve iyi karşılanacakları beklentisi ile yaklaştıklarını belirtmektedir. Coopersmith'e göre; genellikle kendini olumlu bir şekilde değerlendiren kişiler, kendi algılamalarına ve kendi yargılarına güven duymakta, çaba gösterdikleri zaman sorunlara çözüm getirebileceklerine inanmaktadırlar (14).

Yüksek benlik saygısının strese karşı koruyucu olduğu pek çok araştırmada belirtilmektedir (20, 23). Olumlu benlik kavramına sahip hemşireler, insanların sağlıklarını olumlu yönde değiştirebilirler. Sağlıklı benlik kavramı kişinin yaşamında güvenli olmasına, başarıyı ve mutluluğu bulmasına, yaşamdaki düş kırıklıklarının üstesinden gelmesine ve bunları değiştirmesine olanak verir (20).

Sever ve arkadaşları yaptıkları araştırmada, benlik saygısı yüksek olan öğrencilerin ruhsal yönden daha az risk altında olduklarını ve kendine güven duygularının daha iyi geliştiğini bulmuştur. Nitekim benlik saygısı yüksek bireyler daha yaratıcı, başarılı ve sağlıklı, kendine güvenen, atılgan, fikirlerini kolayca ifade eden, sosyal yönden uyumlu kişiler olarak görülmektedir (31).

Benlik saygısı yüksek bireyin özelliklerini, kendi ile uyum içinde yaşayabilmek, değişime açık olmak, kendi yetenekleri hakkında gerçekçi düşünebilmek, yeteneklerini serbestçe kullanabilmek, kendine yaşama ve var olma hakkını tanımak,

ileriye atılım yapmasına, denemesine imkan veren içgüdülere sahip olmak, olaylar karşısında daha az hayal kırıklığına uğramakta, başarısız olduğu deneyimleri güncelleştirmeden, başarıya dönük hareket etmektedir (14).

Benlik saygısı yüksek olan bir kişide, kendine güven, iyimserlik, başarma isteği, zorluklardan yılmama gibi ruhsal nitelikler bulunur. Kişinin hedeflediği şeylere ulaşması oranında da benlik saygısı yükselir (68.) Kendine değer veren kişiler; grup etkileşimleri daha fazla, kişiler arası ilişkilerinde daha toleranslı, daha bağımsız davranabilir, hayatı daha anlamlı bulur ve stresle daha kolay başa çıkarlar ayrıca depresyon ve saldırganlık duygularına kapılmazlar (19, 68).

Coleman ve Hendry (1990) yüksek benlik saygısına sahip olanların mutlu, sağlıklı, üretken ve başarılı olmak için eğilim gösterdiklerini, güçlükleri yenmek için daha uzun süre harcadıklarını, gece daha iyi uyduklarını daha az ülsere yakalanma risklerinin olduğunu, diğerlerini kabul ve yaşatlarının baskılarına daha az eğilim gösterdiklerini ifade etmişler (59).

2.4.2. Düşük Benlik Saygısı

Bireyin kendisini olumsuz algılaması düşük benlik saygısı olarak değerlendirilmektedir (19).

Rosenberg (1968), düşük düzeyde benlik saygısını kişiyi kendine kabul etmeme, kendinden memnun olmama ve kendinden nefret etme gibi duygular yaşatmakta olduğunun bir göstergesinin olduğunu belirtmektedir (14).

Cohen (1968), düşük benlik saygısına sahip bireyin özelliklerini; kendisiyle uyum içinde olmamak, kendini suçlama eğilimi göstermek, kendine düşük değer biçmek, yaptığı işleri küçümsemek, katı ve değişmez olmak, doğallıktan yoksul olmak olarak sıralar(14).

Çuhadaroğlu, düşük benlik saygısının rahatsız edici bir duygu olarak kalmadığını, anksiyeteden psikoza değişik patolojik durumların görülmesinde önemli bir rol oynadığını belirtmektedir (32, 65).

Öner, düşük benlik saygısının, durumsal anksiyeteye neden olabileceğini, bunun da mantık dışı reddedilme korkularına, başarısızlığa ve eleştirilme kaygılarına, sosyal ve kişilerarası olaylarda felaket beklentisine yol açacağını belirtmektedir (32).

Benlik saygısı düşük bulunan gençlerin son beş yıl içinde gösterdikleri ruhsal belirtiler araştırılmış ve uykusuzluk, sinirlilik, iştahsızlık, baş ağrısı, çarpıntı, karabasan, tedirginlik gibi belirtileri daha yüksek oranda gösterdikleri saptanmıştır. Bu sonuç benlik saygısı ile ruh sağlığının yakın ilişkisini vurgulamaktadır. Bu kişilerin kendine güveni azdır, kolay umutsuzluğa kapılır, kısacası ruhsal belirtiler geliştirmeye daha yakındır (19). Yapılan bir çalışmada düşük benlik saygısına sahip hemşire öğrencilerinde anksiyete, depresyon ve mutsuzluk artmış bulunmuştur (54). Ayrıca düşük benlik saygısına sahip kişiler canlılık ve enerjilerini kaybetmiş, kendilerine güvenmeyen, hatta kendini utanç verici, değersiz ve çaresiz hisseden, başarı ve becerileri azalmış kişilerdir (61).

Coleman ve Hendry (1990) düşük benlik saygısına sahip olanların endişeli, karamsar, gelecek hakkında olumsuz düşünceleri olan ve başarısızlık eğilimleri olan bireyler olduklarını belirtmiştir. Kassin (1998) ise düşük benlik saygısına sahip bireylerin başarısızlığı bekleme, sinirli olma, daha az gayret gösterme gibi özellikler sergilediklerini ve yaşamdaki önemli şeyleri göz ardı edebileceklerini ayrıca başarısız olduklarında kendilerine değersiz ve yeteneksiz gibi suçlamalarda bulunabileceklerini ifade etmişlerdir (59).

Benlik saygısı düşük kişiler sevme duygusunu yitirmiş ve başkalarından uzaklaşmıştır. Dışlanma ve başarısızlık yüzünden risklerden kaçınırlar. Bu tarz insanlar sadece kendilerine karşı değil herkese karşı negatif bir tutum beslemekte, kendilerini geliştirici ve yükseltici davranışlara yönelmekten kaçınılmaktadırlar. Bunun yerine küçük rakiplerle rekabet etmek ve bu yolda kendilerini daha iyi hissetmek gibi stratejiler belirlerler, dolaylı yoldan kendi değerlerini artırmaya çalışmaktadırlar (5). Düşük benlik saygısına sahip kişiler kendine güven yönünden eksiktirler, diğerlerine bağımlı, utangaç ve araştırmacı değildirler ayrıca savunmacı bir görünüş takınırlar. Bunların yanında bu kişiler; hayal kuramayan, kendini analizden kaçınan ve bastırma, savunma mekanizmasını kullanan daha az yaratıcı ve otoriter kişilerdir (48,59).

2.4.3. Benlik Saygısının Özellikleri

Tablo. 1. Benlik Saygısının Özellikleri

BENLİK SAYGISI YÜKSEK OLAN İNSANLAR	BENLİK SAYGISI DÜŞÜK OLAN İNSANLAR
<ul style="list-style-type: none"> • Eleştiriye açıktırlar • Beceri, davranış ve cinsellik ve görünüşleri olumludur. • Gözlemlensin veya gözlemlenmesin eşit performans sergilerler • Eleştirildiklerinde savunmaya geçmezler ve atılgan davranırlar • İltifatları kolaylıkla kabul ederler 	<ul style="list-style-type: none"> • Eleştiriye açık değildirler • Beceri, davranış, cinsellik ve görünüşleri negatiftir • Gözlemlendiklerinde daha az performans sergilerler • Eleştirildiklerinde savunmaya geçerler ve pasif davranırlar • İltifatları kabul etmekte zorlanırlar

<ul style="list-style-type: none"> • Performanslarını gerçekçi olarak değerlendirebilirler • Kurumlarında aktiftirler • Genel olarak hayatlarından memnundurlar • Otorite figürlerine karşı rahattırlar. • Güçlü bir sosyal destek sistemleri vardır • Kendilerini kontrol edebilirler • Aktivitelere daha çok katılırlar • Kendine güven duyguları gelişmiştir • İnsanlara pozitif tepkiler verirler • Grupta liderlik özelliği gösterirler • Bağımsız olarak aktiviteleri yapabilme özelliği vardır • Kendilerini önemli ve zahmete değer olarak görürler • İyimser, mutlu, hoş kişilerarası ilişkiler kurarlar • Bazı alanlarda kendilerini diğerlerinden daha başarılı olarak görürler. • Problem çözmede etkinlik vardır 	<ul style="list-style-type: none"> • Performanslarını gerçekçi olarak değerlendiremezler • Kurumlarında pasif ya da sınırlı hareket ederler • Otorite figürlerine karşı rahat değildirler • Zayıf bir sosyal destek sistemleri vardır • Dıştan kontrol edilirler • Yeni deneyimler ve aktivitelere katılmada tereddüt gösterirler • Aşağılık hissi, karamsarlık, diğer insanlara olumsuz tepkileri vardır • Kolaylıkla vazgeçerler • Kendini değersiz, sevimsiz ve önemsiz hissederler • Çekingen, yetersiz sosyal ilişkileri vardır • Diğerlerinin başarılarını gözleme, grupta beceriksizce aktiviteler yaparlar • Başkalarının olumlu desteğine ve yüreklendirmesine aşırı gereksinim duyarlar
--	---

Öz F. Sağlık alanında temel kavramlar, 2004

2.4.4. Benlik Saygısını Olumsuz Etkileyen Faktörler

- Kişinin kendine koyduğu katı kurallar
- Mükemmeliyetçilik duygusu
- Eleştiriye karşı aşırı duyarlılık
- Atılgan olmama gibi faktörlerdir

Tüm bu faktörlerin temel kaynağı ise ‘ hastalıklı eleştiridir. Bu kişinin kendi kendine yaptığı, sessizce sürdüğü konuşmadır. Hastalıklı eleştiride;

1. Kendini sürekli başkalarıyla kıyaslar, onların başarılarını ve yeteneklerini göz önüne sokar.
2. Kendine ulaşılmaz yüksek standartlar koyar ve en ufak hatada kendini cezalandırır.
3. Hataların dosyasını tutar, ama hiçbir zaman güçlü yönlerini ve yeterli olan tutumları hatırlamaz.
4. Nasıl yaşaması gerektiğine dair kendine öyküler sunar. Bu yaşam kurallarının dışına çıktığında, hatalı ve beceriksiz olduğunu haykırır.
5. Kendine en iyi olmasını söyler, olmadığında kendini aptallık, zayıflıkla yargılar,
6. Kendini ‘arkadaşlarının kendisinden sıkıldığına’ ikna eder.
7. Kendisinin zayıflıklarını abartır (68).

2.4.5. Benlik Saygısının Azalmasının Belirtileri

1. Eleştirilere aşırı duyarlılık
2. Başkalarının olumlu desteğine duyulan aşırı ihtiyaç
3. Başkaları tarafından sürekli olarak yüreklendirilmeye duyulan ihtiyaç
4. Yetersizlik duygusunu kapatmak için aşırıya varan övünme
5. Kendisinin farkında olmama
6. Fikir ya da düşünceleri ifade etmeye karşı duyulan isteksizlik
7. Benlik saygısını arttıracacağı düşüncesiyle mal ya da eşya edinmeye karşı duyulan aşırı ilgi
8. Yeni deneyimlere karşı duyulan korku
9. Özür dileme de aşırıya kaçınma
10. Kendi ya da sahip oldukları hakkında öyküler yazma
11. Başkalarını eleştirmede aşırıya kaçma (68).

Benlik Saygısının Yükseltilmesi İçin;

- Bireyin fiziksel, ruhsal ve duygusal olarak pozitif yönlerin değerlendirilmesi
- Birey kendini başkalarının standartlarıyla kıyaslamaması
- Birey kendi başarılarına odaklanması, küçük başarılar için kendini ödüllendirmesi
- Bireyin gerçekçi hedefler oluşturması, kazanacağı konusunda kendisine güvenmesi
- Bireyin her şey ile mükemmel olmayacağına ve her şeye sahip olmayacağına kendisini inandırması
- Bireyin geçmiş hayal kırıklıklarına ya da başarısızlıklarına gülebilmeyi öğrenmesi
- Bireyin başarıyı hayal etmesi ve kendisine gerçekçi hedefler koyması
- Bireyin sağlığına ve kendisine iyi bakması
- Bireyin konuşmaya ihtiyacı olduğunda bireyi dinleyecek güvendiği kişilerden oluşan destek sistemleri oluşturması
- Birey kendisinin eşsiz olduğunu ve dünyada önemli bir yerinin olduğunu hatırlatması (48).

2.5. Hemşirelik ve Benlik Saygısı

Benlik kavramı, benlik saygısı ve beden imajı gibi kavramları anlamak hemşireler için oldukça önemlidir. Hemşireler açısından insanların ruhsal, fiziksel sağlığını değerlendirmek de önemlidir (48). Ayrıca benlik saygısı hemşirelerin iletişim becerileri ile sıkı sıkıya ilişkilidir ve başarı potansiyelini yükseltir (19). Hemşirelerin temel sorumlulukları olumsuz benlik kavramı ve düşük benlik saygısı olan kişilerin kendileri hakkındaki görüşlerini değiştirmektedir. Hemşirelerin kendileri öncelikle olumlu bir benlik kavramına sahip olmalı ki, insanların sağlıklarını olumlu yönde değiştirebilsinler (20, 48). Sağlıklı benlik kavramı kişinin yaşamında güveni, başarıyı ve mutluluğu bulmasına, yaşamdaki düş kırıklıklarının üstesinden gelmesine ve bunları değiştirmesine olanak verir (48). Hastaların benlik saygılarının geliştirilmesi hemşireliğin hedeflerindedir. Hemşirelerin düşük benliği müdahale edecek düzeye gelmeleri için kendi benlik saygılarının yüksek olması beklenir. Mutsuz, huzursuz

doyumsuz, özgüvensiz, kendine saygısı azalmış, kendine değer vermeyen sevmeyen bir hemşireden hastayı kabul etmesi, ona saygı duyması beklenemez (5).

Çalışan hemşirelerde benlik saygısının iş doyumunu, erken emeklilik eğilimi, stresle negatif ilişkili, klinik deneyim, iş statüsü ve yeterlilik ile pozitif ilişkili olduğunu gösteren çalışma vardır (19).

Hemşirelerin benlik saygısının geliştirilmesinde eğitimcilere, hemşire liderlere yöneticilere önemli görevler düşmektedir. Rol modeli olarak veya hemşirelerin benlik saygılarını yükseltecek çalışmalar yaparak olumlu sonuçlar almak ve böylece profesyonel statüyü artırmak mümkün olabilir (5).

2.6. Meslek Algısı ve Benlik Saygısı

Hemşirelik mesleğinin toplumda olumlu ve olumsuz adlandırılabilir ve zaman içinde değişim gösteren bir algılanışı vardır (12). Bireylerin tepkileri benlik algılarıyla yakından ilgilidir. Benlik algısı, hemşirenin işini işlevini, mesleki uygulamalarına karşı tutumunu belirleyici önemli bir öğedir. Bireylerin mesleki davranışı onların benlik imgelerini yansıtır (52).

Yapılan bir araştırmada hemşirelik mesleğine yeterince ilgi gösterilmemesinin profesyonel benlik imgesinin gelişmemesi ile ilgili olduğunu belirtilmiştir.(13, 20, 65).

Hemşirelik öğrencileri ile yapılan çalışmalarda onların hemşirelik dünyasına girmekte isteksiz olduğunu gösteren otoriteler, bu sorunun kaynağının mesleki benlik imgesinin gelişiminde olabileceğini düşünerek bu doğrultuda çalışmalarını hızlandırmışlardır. Hemşirelik öğrencilerinin fakülte eğitimi alsalar bile hala yetersiz ve güvensizlik duygusu yaşadıklarını bulgulayan araştırmalar, benlik imgesi ve benlik saygısının rolünü vurgulamışlardır ve dikkati hemşire eğitimcilere yöneltmişlerdir (65).

İyi bir yaşam için meslek seçim kararı oldukça önemlidir ve yüksek benlik saygısı hemşirelik mesleği seçiminde önemli faktördür (70).

Öğrencilerin hastayla güçlü ve terapötik ilişkiler kurmak için önceden olumlu benlik imajı ve mesleki kimliğe sahip olması gerekmektedir (20, 23). Ayrıca eğitim sürecinde öğrencinin özgüveninin yüksek olması, kendi kararlarını verebilmesi, yaptığı uygulamayı bilerek yapması ve kararlarını savunabilmesi beklenir. Etkili bakım yüksek benlik saygısını gerektirir. Benlik saygısı yüksek olanlar daha az tükenmişlik yaşamakta ve daha iyi baş etme becerileri kullanmaktadırlar. İyi gelişmiş mesleki benlik saygısı güvenilir hasta bakımının verilmesinde rol oynayarak genel benlik saygısının da gelişmesine yardımcı olur. Yarının hemşireleri olacak öğrencilerin daha girişken, sağlıklı ilişkiler kurabilen, kendilerini kabul eden, özgüveni ve özsaygı düzeyleri yüksek bireyler olarak yetişmeleri kuşkusuz mesleki başarı açısından olduğu kadar, bireysel doyum açısından da önemlidir (20).

2.7. Konu ile İlgili Çalışmalar

Konu ile ilgili yazınlar incelendiğinde hemşirelerin benlik saygısı düzeyleri ile ilgili pek çok araştırmaya rastlanmaktadır. Diğer yandan hemşirelerin meslek algısı ile ilgili çalışma sayısı yok denecek kadar azdır. Hemşirelikte meslek algısı durumunun benlik saygısının etkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamaktadır.

Torun ve arkadaşlarının (2012) hemşirelik öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin kardeş sayıları ile benlik saygısı arasında anlamlı ilişki saptanmıştır, ayrıca benlik saygısı ölçeği ile boyun eğici davranış ölçeği arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir (57).

Van eckert ve arkadaşlarının (2012) hemşireler ile yaptıkları çalışmada benlik saygısı il akademik eğitim arasında anlamlı bir ilişki saptamışlardır. Akademik eğitim alan hemşirelerin benlik saygıları akademik eğitim almayan hemşirelerden daha yüksek olduğunu saptamışlardır (63).

Üstüner Top ve Kaya'ın (2009) hemşirelik öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerinin sosyo-demografik özelliklerini incelediği çalışmalarında yaşadığı en uzun yer, anne ve baba eğitim durumu ve aile tipinin etkilemediği tespit edilmiştir (62).

Dinçer'in (2008) Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği'ni kullanarak hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin benlik saygısı ve atılganlık düzeylerinin belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada öğrencilerin hayatlarının büyük bir bölümünü geçirdikleri yer ve aile geliri ile benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Büyük şehirde yaşayan ve aylık geliri yüksek olan öğrencilerin benlik saygısının yüksek olduğu belirtilmiştir (19).

Çıtak Tunç ve arkadaşlarının (2007) hemşirelik ve sağlık memurluğu öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörleri inceledikleri çalışmalarında %54.7'sinin yakın çevresinde sağlık personelinin olmadığını belirlemişlerdir (17).

Yıldız'ın (2006) birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan hemşirelerin benlik saygısı ve atılganlık düzeylerini incelediği çalışmada yaş ve meslek deneyimi arttıkça benlik saygısı düzeyinin azaldığı saptanmıştır (68).

Kahrıman'ın (2005) sağlık yüksek okulu öğrencilerinin benlik saygıları ve atılganlık düzeylerini incelemek amacıyla yapılan çalışmada benlik saygısı arttıkça atılganlık düzeyinin de arttığı görülmüştür (31).

Erbil ve Bostan'ın (2004) hemşirelerde iş doyumu ve benlik saygısını etkileyen faktörleri incelediği çalışmalarında medeni durum ile sahip olunan çocuk sayısı ile benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır (25).

Sabancıoğulları ve Doğan'ın (2012) yeni mezun hemşirelerin okul eğitimine ilişkin düşünceleri çalışmada hemşirelerin hemşirelik mesleğini isteyerek seçmeleri %57.2 olarak bulunmuştur (51).

Eşer ve arkadaşlarının (2011) farklı eğitim sistemi ile eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin mesleği algılama durumlarının inceledikleri çalışmada klasik ve entegre sistem ile öğrenim gören öğrencilerin meslek algıları arasında fark olmadığı belirlendi (16).

Mollaoğlu ve arkadaşlarının (2010) hemşirelerle yaptıkları çalışmada hemşirelerin %62'sinin hemşirelik mesleğini isteyerek seçtikleri saptanmıştır (42).

Ünlü ve arkadaşlarının (2008) hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleği ve eğitimi ile ilgili görüşleri çalışmalarında öğrencilerin hemşirelik mesleğini %42.7'si iş bulma kolaylığı nedeniyle seçtiğini, %56'sının mesleği isteyerek seçtiklerini ve %57.3'ünün ÖSS'de hemşirelik mesleğinin ilk beş tercih içinde olduğu belirtilmiştir (60).

Şirin ve arkadaşlarının (2008) hemşirelik öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin %54.9'u hemşirelik okuluna isteyerek geldikleri, %32.9'ununda kolay iş bulma nedeniyle seçtikleri saptanmıştır (55).

Eşer ve arkadaşlarının (2008) hemşirelik öğrencilerine hemşirelik mesleğini algılamada ilk klinik uygulamanın etkisi incelendikleri çalışmada öğrencilerin %51.4'ü okula başlamadan önce olumsuz olduğu ve Meslek Algılama Ölçeği'nin alt boyutlarına ilişkin puan ortalamaları incelendiğinde öğrencilerin klinik uygulama öncesi ve sonrası mesleki nitelikler alt boyut puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (27).

Dinç ve arkadaşları (2007) hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleği hakkındaki bilgi, düşünce ve beklentileri ile ilgili çalışmasında; öğrencilerin hemşirelik mesleği hakkında öğrenime başladıkları zamanki ilk düşüncelerine bakıldığında, %45.7'sinin olumlu olduğu, şimdiki düşüncelerine bakıldığında ise %70.7 'sinin olumlu olduğu saptanmıştır (18).

San Turgay ve arkadaşlarının (2005) hemşirelik öğrencilerinin mesleği algılayışları çalışmasında; öğrencilerin hemşirelik mesleği hakkında okula başlamadan önceki düşüncelerinin %29.6'sı olumsuzken okula geldikten sonraki düşüncelerinin %4.6' sı olumsuz olduğu saptanmıştır (52).

Altuğ Özsoy ve arkadaşlarının (1999) hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin görüşlerinin incelendiği çalışmada öğrencilerin %68.9'unun ailesinde sağlık çalışanı olduğu, %33.6'sının hemşirelik mesleğini seçmede ailesinin etkili olduğu, %95.1'inin ÖSS de dört ve üstü tercih yaptığı saptanmıştır (2).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Tipi

Bu araştırma, Celal Bayar Üniversitesi (CBÜ) Hafsa Sultan Hastanesinde çalışmakta olan hemşirelerin meslek algısının benlik saygısına etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı bir çalışma olarak planlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Yeri ve Zamanı

Bu araştırma Manisa CBÜ Hafsa Sultan Hastanesinde 14 Nisan-14 Mayıs 2011 tarihleri arasında yapılmıştır. CBÜ Hafsa Sultan Hastanesi, 245 hemşire görev yapmakta olup, 600 yataklıdır. Araştırmaya katılan hemşirelerin 3'ü lisansüstü, 68'si lisans, 32'si sağlık yüksek okulu 15'si ön lisans ve 24'ü sağlık meslek lisesi mezunudur. Hemşirelik hizmetleri yönetimi ve denetimi Hemşirelik Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Hemşireler 08:00-17:00 ve 17:00-08:00 olmak üzere iki vardiya olarak çalışmaktadır. Hafta sonları bütün klinikler 24 saatlik nöbet tutmaktadır. Gündüz vardiyasında tüm servislerde yaklaşık olarak 3 hemşire, nöbetlerde ise tek hemşire olarak çalışmaktadırlar. Hemşirelerin çalışma alanları 5 grupta toplanmaktadır. Bunlar; dahili klinikler, cerrahi klinikler, acil servis, yoğun bakım ünitesi ve ameliyathanedir.

3.3. Araştırmanın Örneklemi

Tanımlayıcı tipte bir çalışma olan araştırmanın evrenini; Manisa CBÜ Hafsa Sultan Hastanesinde çalışan hemşireler oluşturmuştur (N= 245). Örneklem büyüklüğü Epi Info 2000 programında, %95 güven sınırında 0.05 hata payı ile (beklenen prevalans %50 alınarak) 150 olarak hesaplanmıştır (n=150). Örneklem giren hemşireler, gönüllü olarak ve rastgele belirlenmiştir. Veriler, CBÜ Hafsa Sultan Hastanesi yazılı izin alındıktan sonra, bilgilendirilmiş onamları alınan hemşirelerden, araştırmacılar tarafından hazırlanmış 25 soruluk anket formu ile toplanmıştır. Veriler yüz yüze görüşme tekniği ile hastanede toplanmıştır. Verilerin toplanmasından sonra anket formlarındaki ölçek maddelerindeki eksik bilgiler nedeniyle 5 anket

değerlendirme dışı bırakılmış, veriler 145 hemşire üzerinden değerlendirilmiştir (n=145) (Katılım hızı:%96.7).

3.4. Verilerin Toplanması

Veriler, araştırmanın yapıldığı CBÜ Hafsa Sultan Hastanesi Başhekimliği'nden yazılı izin alındıktan sonra 14 Nisan 2011-14 Mayıs 2011 tarihleri arasında araştırma hakkında bilgi verilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden, bilgilendirilmiş onamları alınan hemşirelerden toplanmıştır. Verilerin toplandığı günde hastanede olmayan ya da nöbetçi hemşireler için daha sonra tekrar hastaneye gidilmiştir.

3.5. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında, hemşirelerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin Tanıtıcı Bilgi Formu, meslek algı düzeyini belirlemede Hemşirelik Meslek Algısı Ölçeği ve benlik saygısı düzeylerini belirlemede Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır.

3.5.1. Hemşireleri Tanıtıcı Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan tanıtıcı bilgiler ve hemşirelerin hemşirelik mesleğine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik anket hemşirelerin; yaşı, cinsiyeti, çalıştığı birim, medeni durumu, en uzun süre yaşadığı bölge, mezun olduğu okul, aile yapısı, aylık geliri, v.s. gibi soruları içeren 26 maddeden oluşmaktadır.

3.5.2. Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği

Hemşirelerin hemşirelik mesleğini algılamalarını ölçmek için Eşer ve arkadaşları (2006) tarafından geliştirilen "Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği" (HMAÖ) kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipi bir ölçek olup 22 maddeden ve iki alt ölçekten oluşmaktadır; "Mesleki Nitelikler" ve "Mesleki Statü". Mesleki Nitelikler alt boyutu; Hemşirelik yoğun iletişim, fedakarlık, gerektiren, bağımsız uygulamaları olan, bilgiye, beceriye dayalı, doyum verici, yorucu, stresli, çalışma koşulları ağır, ekip

çalışması, teknoloji kullanımı, problem çözme becerilerinin kullanımını ve yükseköğrenim gerektiren, bilime dayalı meslektir gibi mesleğin pek çok yönlerini açıklayan ifadeleri içermektedir. “Mesleki Statü” alt boyutu ise hemşireliğin diğer sağlık meslekleri arasındaki konumunu, prestijini, toplumdaki yerini içeren ifadelerden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha kat sayısı 0.83 ve alt ölçeklerin Cronbach alpha kat sayıları ise “Mesleki Nitelikler” için 0.85, “Mesleki Statü” için 0.79 bulunmuştur. Ölçeğin en yüksek puanı 110, en düşük puanı 22 olup, “Mesleki Nitelikler” alt boyutunun (17 madde) en yüksek puanı 85, en düşük puanı 17, “Mesleki Statü” alt boyutunun en yüksek puanı 25, en düşük puanı 5’tir. Ölçekten elde edilen toplam puanın yükselmesi meslek algısının olumlu yönde olduğunu göstermektedir (16, 27). Ölçeğin bu çalışmada Cronbach alpfa kat sayısı 0.83, Mesleki Nitelikler alt boyutu için 0.83, Mesleki Statü alt boyutu için 0.72’dir.

3.5.3. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ)-Self-Esteem Scale

Morris Rosenberg (1965) tarafından geliştirilmiş. Füsun Çuhadaroğlu (1985) tarafından ülkemizde geçerlilik güvenirlik çalışması yapılarak Türkçeye uyarlanmış ve bir çok çalışmada kullanılmıştır. Rosenberg benlik Saygısı Ölçeği 63 maddeden oluşur ve ölçeğin 12 alt ölçeği vardır. Ölçek “10” maddeden oluşan 4 dereceli Likert türü bir ölçektir ve sorulardan beşi ters kodlanmıştır. Rosenberg istenildiği takdirde alt ölçeklerin araştırmalarda ayrı ayrı kullanılabilceğini belirtmiştir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda benlik saygısını ölçmeye yönelik olarak ölçeğin ilk”10”maddesi kullanılmıştır. Ölçeğin kendi içindeki değerlendirme sistemine göre denekler, 0 ile 6 puan arasında puan almaktadır. Ölçekten alınan puanın yükselmesi, benlik saygısı düzeyinin düşmesine işaret etmektedir. 0-1 puan: Yüksek düzeyde benlik saygısı, 2-4 puan: Orta düzeyde benlik saygısı, 5-6 puan: Düşük düzeyde benlik saygısı olarak değerlendirilmektedir (44).

3.6. Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Araştırma verileri, SPSS (Statistical Package for Social Science for Windows 10.0) paket programında değerlendirilmiştir. Veriler hemşirelerin tanıtıcı bilgilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde dağılımı, ortalama, standart sapma, Oneway Anova testi, Student t testi, Kruskal Walls, Manwhit U testi, güvenilirlik analizinde Cronbach's Alpha katsayısı ile analiz edilmiştir.

3.7. Araştırmanın Etiği (Kurumların ve Kişilerin Onayı)

Araştırma için Celal Bayar Üniversitesi Rektörlüğü Üniversite Etik Komisyonu'ndan, onay ve Celal Bayar Üniversitesi Hastanesi Başhekimliği'nden yazılı izinler alınmıştır. Bu çalışmaya katılım gönüllülük ilkesine göre yapılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Hemşirelerin Tanıtıcı Bilgileri

Tablo 2: Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgileri

Sosyo-Demografik Bilgiler		N	%
Yaş	31 ve ↓	80	62.8
	31 ↑	65	37.2
Cinsiyet	Kadın	142	97.9
	Erkek	3	2.1
Medeni Durumu	Bekar	62	42.8
	Evli	78	53.8
	Boşanmış	5	3.4
Eşin Mesleği	İşçi	8	9.8
	Memur	47	57.3
	Serbest	20	24.4
	Diğer	7	8.5
Eşin Eğitimi	İlköğretim	1	1.3
	Lise	9	11.3
	Lisans	66	82.5
	Yüksek Lisans	2	2.5
	Doktora	2	2.5
Çocuk Sayısı	2 ve ↓	58	84
	2 ↑	11	16
En Uzun Yaşanan Bölge	Köy	3	2.1
	Kasaba	9	6.2
	Şehir	96	66.2
	Büyükşehir	37	25.5
Mezun Olduğu Okul	sağlık meslek lisesi	24	16.6
	Önlisans	15	10.3
	SYO	35	24.1
	HYO	68	46.9
	Yüksek lisans	3	2.1
Aile Yapısı	Çekirdek	128	88.3
	Geniş	13	9
	Parçalanmış	3	2.1
Kardeş Sayısı	2 ve ↓	67	46.2
	2 ↑	78	53.8
Anne Eğitimi	Okur yazar değil	4	2.8
	Okur yazar	11	7.6
	İlkokul	67	46.2
	Ortaokul	41	28.3
	Lise	20	13.8
	Yüksek okul	2	1.4
Baba Eğitimi	Okur yazar değil	1	0.7
	Okur yazar	5	3.4
	İlkokul	50	34.5
	Ortaokul	28	19.3
	Lise	50	34.5
	Yüksek okul	11	7.6
Aylık Gelir	Gelir giderden az	5	3.1
	Gelir gidere eşit	131	90.3
	Gelir giderden fazla	9	6.2

Araştırma grubunu oluşturan hemşirelerin bazı sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bulguların dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir. Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesinde çalışan hemşirelerin yaş ortalamasının 31 olduğu, %97.9'unun kadın, %91.7'sinin klinik hemşiresi olarak çalıştığı, %53.8'inin evli olduğu, %57.3'ünün eşlerinin memur olduğu, eşlerinin %82.5'inin lisans mezunu olduğu, %66.2'sinin hayatlarının büyük bir kısmında şehirde yaşadığı, %46.9'unun hemşirelik yüksek okul mezunu olduğu, %88.3'ünün çekirdek aileye sahip, kendileri de dahil kardeş sayısının %53.82'sinin fazla kardeş olduğu ayrıca %46.2'sinin annesinin ilkokul mezunu olduğu, % 34.5 'inin babasının lise mezunu, %90.3'ünün aylık gelir düzeyinin gelir gidere eşit olduğu saptanmıştır (Tablo 2).

4.2.2. Hemşirelerin Çalışma Durumu İle İlgili Bilgileri

Tablo 3: Hemşirelerin Çalışma Durumu İle İlgili Bilgileri

Çalışma Durumu İle İlgili Bilgileri		N	%
Ailede Sağlık Çalışanı	Evet	37	25.5
	Hayır	108	74.5
Çalışılan Birim	Dahiliye	68	46.9
	Cerrahi	57	39.3
	Acil	13	8.9
	Yoğun Bakım	7	4.9
Hastanedeki Görevi	Klinik Hemşiresi	133	91.7
	Sorumlu Hemşire	12	8.3
Hemşire Olarak Çalışma Yılı	10 Yıl ve ↓	93	64.1
	10 Yıl ↑	52	35.9
Bu Hastanedeki Çalışma Yılı	10 Yıl ve ↓	108	74.5
	10 Yıl ↑	37	25.5
İlk Çalışma Yeri	Evet	83	57.2
	Hayır	62	42.8
Mesleği İsteyerek Seçme Durumu	Evet	82	56.6
	Hayır	63	43.4
Mesleği Seçme Nedenleri	İnsanlara yardım etme	33	22.7
	İş imkanının fazla olması	83	57.2
	Puanımın yetmesi	32	22.1
	Boşta kalmamak	9	6.2
	Ailemin ısrarı	47	32.4
ÖSS Tercih Sırası	5 ve ↓	79	54.4
	5 ↑	22	45.6
Meslekle İlgili İlk Düşünce	Olumlu	121	83.4
	Olumsuz	24	16.6
Meslekle ilgili Son Düşünce	Olumlu	129	89.1
	Olumsuz	16	11
Hastane Koşullarından hoşnut olma durumu	Evet	99	68.3
	Hayır	46	31.7

%91.7'sinin klinik hemşiresi olarak çalıştığı, %56.6'sının mesleği isteyerek seçtiği, mesleği seçme nedenleri arasında ise %57.2'sinin iş bulma imkanın fazla olması, %83.4'ünün hemşireliğe ilk başladıklarındaki düşüncelerinin olumlu olduğu, %89.1'ininde şuan ki düşüncelerinin olumlu olduğu, %68.1'ininde hastane koşullarından hoşnut olduğu görülmektedir (Tablo 3).

4.2. Meslek Algı Ölçeğinin Güvenirliği

Tablo 4: Hemşirelerin Meslek Algısı Ölçeği'nden Aldıkları Puan Ortalaması

HMAÖ Alt Boyutları	$\bar{x} \pm ss$	Min-Max	Cronbach alpha katsayısı
Mesleki Nitelik	73.40 \pm 6.79	23-83	$\alpha=0.83$
Mesleki Statü	14.72 \pm 3.43	7-24	$\alpha=0.72$

Hemşirelerin Meslek Algı Ölçeği'nin alt boyutunun mesleki nitelikteki aldığı puan 73.40 \pm 6.79 minimum değeri 23, maksimum değeri 83 olarak hesaplanmıştır. Mesleki statüdeki aldığı puan 14.72 \pm 3.43 minimum değeri 7, maksimum değeri ise 24 olarak hesaplanmıştır (Tablo 4).

4.3. Hemşirelerin Hemşirelik Meslek Algısı ile İlgili Bulguları

Tablo 5: Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgilerine Göre Hemşirelik Meslek Algı Ölçeği ile Alt Boyutlarının Puan Dağılımı

Sosyo-Demografik Bilgiler		N	HMAÖ								
			Mesleki nitelik alt boyutu puan ortalaması			Mesleki statü alt boyutu puan ortalaması			Meslek Algısı toplam puan ortalaması		
			$\bar{x} \pm SS$	t/z	P	$\bar{x} \pm SS$	t/z	P	$\bar{x} \pm SS$	t/z	P
Yaş	31 ve ↓	80	73.57 ±5.34	t=0.43	0.09	14.77±3.14	t=0.87	0.21	88.34±8.48	t=0.86	0.15
	31 ↑	65	73.18±8.21			14.76±3.79			87.95±2.00		
Cinsiyet	Kadın	142	73.52±6.8	z=- 2.09	0.32	14.81±3.43	z=-0.96	0.03	88.33±8.78	z=1.56	0.11
	Erkek	3	67.66±3.05			12.66±3.51			80.33±6.50		
Medeni Durumu	Bekar	62	74.58±4.72	x=2.12	0.34	14.64±3.16	x=0.98	0.61	89.22±6.79	x=1.44	0.48
	Evli	78	72.51±8.03			14.57±3.57			87.26±10.22		
	Boşanmış	5	72.60±6.50			16.60±4.66			89.20±10.82		
Eşin Mesleği	İşçi	8	71.62±9.22	x=0.89	0.82	16.50±2.32	x=5.10	0.16	88.12±9.16	x=1.24	0.74
	Memur	47	73.51±5.84			14.93±3.83			88.44±8.35		
	Serbest	20	72.25±4.41			14.00±3.04			86.25±6.91		
	Diğer	7	67.85±19.9			13.00±3.51			80.85±21.83		
Eşin Eğitimi	Lise ve altı	10	71.00±8.86	z=-0.79	0.42	15.20±3.93	Z=-0.30	0.75	86.20±12.24	Z=-0.48	0.63
	Lise üstü	80	72.77±7.83			14.65±3.51			87.42±9.60		
Çocuk Sayısı	2 ve ↓	31	70.19±10.3	z=-3.01	0.00	14.32±3.40	z=-0.90	0.36	84.51±11.90	z=-2.69	0.00
	2 ↑	27	76.00±4.87			15.48±3.95			91.48±7.71		
Yaşanan En Uzun Bölge	Köy	3	70.33±2.51	x=2.29	0.51	14.00±2.64	x=0.46	0.92	84.33±0.57	x=1.82	0.61
	Kasaba	9	73.88±6.09			15.00±2.50			88.88±7.63		
	Şehir	96	73.42±7.61			14.83±3.54			88.26±9.58		
	Büyükşehir	37	73.45±4.69			14.83±3.54			88.08±7.28		
Mezun Olduğu Okul	Sağlık meslek lisesi	24	70.08±12.4	z=-1.29	0.19	14.62±3.56	z=-0.3	0.97	84.70±14.63	z=-1.11	0.26
	Üniversite	121	74.04±4.80			14.80±3.42			88.85±7.00		
Aile Yapısı	Çekirdek	128	73.35±7.00	x=0.30	0.85	14.79±3.44	x=0.20	0.90	88.15±9.01	X=0.21	0.89
	Geniş	13	73.07±4.55			14.46±3.43			87.53±6.43		
	Parçalanmış	3	73.33±6.35			14.33±4.93			87.66±10.06		
Kardeş Sayısı	2 ve ↓	67	75.33±3.84	t=1.46	0.14	14.87±3.19	t=-0.11	0.90	90.20±6.18	t=0.98	0.35
	2 ↑	78	73.43±5.59			14.97±3.83			88.41±8.08		
Annenin Eğitimi	Ortaokul altı	82	73.15±7.95	t=-0.47	0.62	14.81±3.41	t=0.17	0.85	87.97±9.96	t=0.14	0.76
	Ortaokul ve üstü	63	73.71±4.95			14.71±3.49			88.42±7.60		
Babanın Eğitimi	Ortaokul altı	56	74.21±5.67	t=1.14	0.25	14.67±3.08	t=-0.26	0.79	88.89±7.68	t=0.78	0.43
	Ortaokul ve üstü	79	72.88±7.40			14.83±3.65			87.71±9.45		
Aylık Gelir	Gelir giderden az	5	76.80±3.19	x=3.83	0.14	16.80±6.41	X=1.94	0.37	93.60±9.09	x=2.16	0.33
	Gelir gidere eşit	131	73.47±6.80			14.58±3.22			88.05±8.72		
	Gelir giderden fazla	9	70.44±7.55			16.44±4.15			86.88±9.80		

Hemşirelerin meslek algısı ile sosyo-demografik bilgileri değerlendirildiğinde; 31 yaş ve altında olan hemşirelerin 31 yaş üstünde olan hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyut puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Kadın hemşirelerin erkek hemşirelere göre mesleki statü alt boyut puan ortalamasının daha yüksek olduğu ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Kadın hemşirelerin erkek hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına rağmen, aralarında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Hemşirelerin medeni durumlarına göre evli bekar yada boşanmış olmaları ile mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Eşleri memur olan hemşirelerin, eşleri diğer meslek grubunda olan hemşirelere göre, mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olmasına karşın aralarında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5). Eşleri memur olan hemşirelerin, mesleki statü alt boyut puan ortalaması diğer gruba göre daha düşüktür.

Eşlerinin eğitimi lise ve üstü olan hemşirelerin, eşlerinin eğitimi lise altı olan hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyutu ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olmasına karşın aralarında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Eşlerinin eğitimi lise ve üstü olan hemşirelerin, eşlerinin eğitimi lise altı olan hemşirelere göre mesleki statü alt boyutu puan ortalaması daha düşüktür ($p>0.05$) (Tablo 5).

Hemşirelerin çocuk sayısı 2'den fazla olanlar ile 2 ve daha az çocuğu olan hemşireler arasında mesleki nitelik alt boyutu puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark varken ($p<0.05$), 2'den fazla çocuk sahibi olan hemşireler, 2 ve daha az çocuğu olan hemşireler karşılaştığında mesleki

statü alt boyut puan ortalaması arasında ise anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Yaşadığı en uzun bölge olan kasaba, şehir ve büyükşehir de yaşayan hemşirelerin yaşadığı en uzun bölge köy olan hemşirelerin mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olmasına rağmen aralarında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Eğitimi üniversite olan hemşireler ile eğitimi sağlık meslek lisesi olan hemşirelerin mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olmasına karşın aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 5).

Çekirdek aile yapısına sahip olan hemşirelerin geniş ve parçalanmış aile yapılarına sahip olan hemşirelere göre mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında önemli bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Kardeş sayısı 2 ve altı olan hemşirelerin, 2'den fazla kardeşi olan hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyutları puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olmasına rağmen arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 5).

Anne eğitimi ortaokul altı olanlar hemşireler ile annelerinin eğitimi ortaokul ve üstü olan hemşireler değerlendirildiğinde; mesleki nitelik, mesleki statü alt boyut puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 5).

Babalarının eğitimi ortaokul ve üstü olan hemşireler ile babalarının eğitimi ortaokul altı olan hemşireler değerlendirildiğinde; babaların eğitimi ortaokul ve üstü olan hemşirelerin mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına karşın aralarında istatistiksel olarak fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Aylık gelir düzeylerine bakıldığında; geliri giderden az olan hemşirelerin geliri gidere eşit ve geliri giderden fazla olan hemşirelere göre mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına karşın aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Tablo 6: Hemşirelerin Çalışma Durumu ile İlgili Bilgilerine Göre Hemşirelik Meslek Algı Ölçeği İle Alt Boyutlarının Puan Dağılımı

Çalışma Durumu ile İlgili Bilgiler		N	HMAÖ								
			Mesleki nitelik alt boyutu puan ortalaması			Mesleki statü alt boyutu puan ortalaması			Meslek Algısı toplam puan ortalaması		
			$\bar{x} \pm ss$	t/z	P	$\bar{x} \pm ss$	t/z	P	$\bar{x} \pm ss$	t/z	P
Ailede Sağlık Çalışanı	Evet	37	75.35±4.72	T=2.04	0.04	14.40±3.31	t=-0.75	0.45	89.75±6.80	t=1.27	0.20
	Hayır	108	72.73±7.27			14.89±3.48			87.62±9.35		
Çalışılan Birim	Dahiliye	68	73.88±2.94	x=0.32	0.16	15.06±3.97	x=0.45	0.53	88.94±6.91	x=0.41	0.93
	Cerrahi	57	73.25±4.07			14.92±4.02			88.17±8.09		
	Acil	10	69.00±16.5			14.40±3.71			83.40±18.87		
	Yoğun Bakım Ameliyathane	7	72.42±7.34			14.85±3.62			87.28±10.35		
Hastanede ki Görevi	Klinik Hemşiresi	133	73.36±7.00	z=-0.10	0.91	14.83±3.49	z=-0.64	0.51	88.20±9.07	z=0.93	0.46
	Sorumlu Hemşire	12	73.75±3.84			14.08±2.71			87.83±5.06		
Hemşire Olarak Çalışma Yılı	10 Yıl ve ↓	93	74.00±3.40	t=1.18	0.26	14.66±3.07	t=0.12	0.90	88.66±4.03	t=1.06	0.31
	10 Yıl ↑	52	71.25±4.82			14.50±2.07			85.70±5.72		
Bu Hastanede Çalışma Yılı	10 Yıl ve ↓	108	71.90±6.96	t=-0.59	0.55	15.36±3.23	t=0.38	0.70	87.27±0.19	t=0.78	0.42
	10 Yıl ↑	37	73.33±4.31			14.91±2.27			88.34±6.58		
İlk Çalışma Yeri	Evet	83	73.21±7.32	t=-0.37	0.70	14.66±3.10	t=-0.44	0.65	87.87±9.27	t=-0.46	0.64
	Hayır	62	73.64±6.06			14.91±3.86			88.56±8.18		
Mesleği İsteyerek Seçme	Evet	82	73.70±5.64	t=0.62	0.53	14.40±3.71	t=0.95	0.34	83.40±18.87	t=1.05	0.26
	Hayır	63	73.00±8.06			14.85±3.62			87.28±10.35		
ÖSS Tercih Sırası	5 ve ↓	35	74.57±4.13	z=-2.45	0.01	15.20±3.23	z=-2.19	0.02	89.77±6.14	z=-2.97	0.00
	5 ↑	14	70.85±4.94			12.85±2.85			83.71±6.62		
Meslekle İlgili İlk Düşünce	Olumlu	121	73.68±5.46	Z=-0.10	0.91	14.76±3.49	z=-0.08	0.93	88.45±7.61	z=-0.22	0.82
	Olumsuz	24	72.04±11.2			14.80±3.25			86.24±13.21		
Meslekle İlgili Son Düşünce	Olumlu	129	73.28±6.77	z=-1.25	0.29	15.07±3.47	z=-3.24	0.00	88.36±8.90	z=-0.47	0.63
	Olumsuz	16	74.31±7.08			12.31±1.45			86.62±7.99		
Hastane Koşullarından Hoşnut Olma	Evet	99	74.00±5.19	t=1.56	0.11	15.42±2.97	t=3.47	0.00	89.42±6.95	t=2.56	0.01
	Hayır	46	72.10 ±9.30			13.36±3.95			85.47±11.47		

Hemşirelerin çalışma durumuyla ilgili bilgileri ile meslek algısı arasındaki ilişki değerlendirildiğinde;

Ailesinde sağlık çalışanı bulunan hemşirelerin, bulunmayan hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması yüksek olduğu ve farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Ailesinde sağlık çalışanı bulunan hemşirelerin, bulunmayan hemşirelere göre, mesleki statü alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına rağmen arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p > 0.05$) (Tablo 6).

Dahiliye kliniğinde çalışan hemşirelerin diğer kliniklerde çalışan hemşirelere göre mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına karşın aralarında istatistiksel olarak fark yoktur ($p > 0.05$) (Tablo 6).

Klinik hemşireliği yapan hemşirelerin sorumlu hemşirelik yapan hemşirelere göre mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$) (Tablo 6).

Çalışma deneyimi 10 yıl ve altı olan hemşirelerin, çalışma deneyimi 10 yıl üstü olan hemşirelere göre meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olduğu halde mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p > 0.05$) (Tablo 6).

Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesinde çalışma süresi 10 yıl ve altı olan hemşirelerin, çalışma süresi 10 yıl üstünde olan hemşirelere göre mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p > 0.05$) (Tablo 6).

İlk çalışma yeri Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesi olan hemşireler ile ilk çalışma yeri başka hastaneler olan hemşirelerin mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p > 0.05$) (Tablo 6).

Hemşirelerin, hemşirelik mesleğini seçme durumları değerlendirildiğinde; mesleği isteyerek seçen hemşirelerin istemeden seçenlere göre meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına rağmen mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 6).

ÖSS tercih sırasında hemşireliği ilk beş tercihi arasında yapan hemşirelerin ÖSS tercih sırasında ilk beşten yukarı tercih yapan hemşirelere göre mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması daha yüksek olduğu ve arasında anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır ($p<0.05$) (Tablo 6).

Hemşirelikle ilgili ilk düşünceleri olumlu olan hemşirelerin, hemşirelikle ilgili ilk düşünceleri olumsuz olan hemşirelere göre meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olmasına karşın mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması karşılaştırıldığında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 6).

Hemşirelikle ilgili şuan ki düşünceleri olumlu olan hemşirelerin hemşirelikle ilgili şuan ki düşünceleri olumsuz olan hemşirelere göre mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları yüksek olduğu ve farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Hemşirelikle ilgili şuan ki düşünceleri olumlu olan hemşirelerin hemşirelikle ilgili şuan ki düşünceleri olumsuz olan hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyutu ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 6).

Hastane koşularından memnun olan hemşirelerin memnun olmayan hemşirelere göre mesleki statü alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması yüksek olduğu ve farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Hastane koşularından memnun olan hemşirelerin memnun olmayan hemşirelere göre mesleki nitelik alt boyut puan ortalamasında yüksek olmasına rağmen anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 6).

4.4. Hemşirelerin Benlik Saygısı ile ilgili Bulguları

Tablo 7: Hemşirelerin Sosyo-Demografik Bilgilerine Göre Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin Puan Dağılımı

Sosyo- Demografik Bilgiler		N	RBSÖ		
			$\bar{x} \pm SS$	t/z	P
Yaş	31 ve ↓	80	0.36±0.55	t=-0.41	0.67
	31 ↑	65	0.56±1.17		
Cinsiyet	Kadın	142	0.45±0.89	z=-1.12	0.26
	Erkek	3	0.66±0.57		
Medeni Durumu	Bekar	62	0.41±0.84	x=0.27	0.87
	Evlü	78	0.48±0.95		
	Boşanmış	5	0.40±0.54		
Eşin Mesleği	İşçi	8	0.94±1.25	x=7.64	0.05
	Memur	47	0.40±0.53		
	Serbest	20	0.55±1.19		
	Diğer	7	2.00±2.30		
Eşin Eğitimi	lise ve altı	10	0.90±1.59	z=-0.69	0.48
	Lise üstü	80	0.48±0.97		
Çocuk Sayısı	2 ve ↓	31	0.74±1.31	z=-0.68	0.49
	2 ↑	27	0.51±1.05		
Yaşanan En Uzun Bölge	Köy	3	0.66±0.57	x=2.87	0.41
	Kasaba	9	0.55±1.66		
	Şehir	96	0.41±0.64		
	Büyükşehir	37	0.51±1.19		
Mezun Olduğu Okul	Sağlık meslek lisesi	24	0.79±1.50	z=-0.56	0.57
	Üniversite	121	0.38±0.69		
Aile Yapısı	Çekirdek	128	0.45±0.92	x=2.30	0.31
	Geniş	13	0.38±0.50		
	Parçalanmış	3	1.00±1.00		
Kardeş Sayısı	2 ve ↓	67	0.43±0.85	t=0.84	0.40
	2 ↑	78	0.62±1.09		
Anne Eğitimi	Ortaokul altı	82	0.43±0.95	t=-0.24	0.80
	Ortaokul ve üstü	63	0.47±0.80		
Baba Eğitimi	Ortaokul altı	56	0.44±1.04	t=-0.09	0.92
	Ortaokul ve üstü	89	0.46±0.78		
Aylık Gelir	Gelir giderden az	5	0.27±0.46	X=7.61	0.02
	Gelir gidere eşit	131	0.40±0.54		
	Gelir giderden fazla	9	0.37±0.71		

Hemşirelerin benlik saygısı ile sosyo-demografik bilgileri değerlendirildiğinde:

31 yaş ve altında olan hemşirelerin 31 yaş üstünde olan hemşirelere göre benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$) (Tablo 7).

Kadın hemşirelerin erkek hemşirelere göre benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin medeni durumlarına göre evli bekar yada boşanmış olmaları ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin eşlerinin meslek durumları (işçi, memur, serbest ve diğer) ile karşılaştığında benlik saygısı puan ortalamaları karşılaştığında aralarında anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin eşlerinin eğitim durumlarına (lise ve altı, lise üstü) göre benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin çocuk sayısı 2'den fazla olanlar ile 2 ve daha az çocuğu olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Yaşadığı en uzun bölge köy, kasaba, şehir ve büyükşehir olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında karşılaştığında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Sağlık meslek lisesi mezunu olan hemşireler ve sağlık meslek lisesi mezunu olmayan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Aile yapılarına göre değerlendirildiğinde; çekirdek, geniş, parçalanmış aile yapısına sahip olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin kardeş sayısı 2 ve altı olan ve 2'den fazla kardeşi olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin annelerinin eğitim düzeyleri (ortaokul altı, ortaokul ve üstü) ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin babalarının eğitim düzeyleri (ortaokul altı, ortaokul ve üstü) ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 7).

Hemşirelerin aylık gelir düzeyleri (geliri giderden az, geliri gider eşit ve geliri giderden fazla) ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$) (Tablo 7).

Tablo 8: Hemşirelerin Çalışma Durumları İle İlgili Bilgilerine Göre Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin Puan Dağılımı

Çalışma Durumu İle İlgili Bilgiler		RBSÖ			
		N	$\bar{x} \pm SS$	t/z	P
Ailede Sağlık Çalışanı	Evet	37	0.41±0.90	t=1.10	0.27
	Hayır	108	0.59±1.21		
Çalışılan Birim	Dahiliye	68	0.42±0.92	x=7.49	0.05
	Cerrahi	57	0.56±0.88		
	Acil	10	0.30±0.94		
	Yoğun Bakım Ameliyathane	7	0.00±0.32		
Hastanedeki Görevi	Klinik Hemşiresi	133	0.39±0.72	z=-1.00	0.34
	Sorumlu Hemşire	12	1.08±1.88		
Hemşire Olarak Çalışma Yılı	10 Yıl ve ↓	93	0.66±0.51	t=0.46	0.64
	10 Yıl ↑	52	0.50±0.75		
Bu Hastanedeki Çalışma Yılı	10 Yıl ve ↓	108	0.36±0.50	t=-0.21	0.83
	10 Yıl ↑	37	0.41±0.66		
İlk Çalışma Yeri	Evet	83	0.42±0.81	t=-5.23	0.60
	Hayır	62	0.50±0.98		
Mesleği İsteyerek Seçme	Evet	82	1.66±2.00	t=0.12	0.89
	Hayır	63	0.46±0.78		
ÖSS Tercih Sırası	5 ve ↓	35	0.72±1.04	z=-0.88	0.37
	5 ↑	14	0.98±0.85		
Meslekle İlgili İlk Düşünce	Olumlu	111	0.52±0.83	z==4.63	0.09
	Olumsuz	24	0.45±0.72		
Meslekle İlgili Son Düşünce	Olumlu	129	0.70±1.10	z=3.83	0.14
	Olumsuz	16	0.43±0.72		
Hastane Koşularından Hoşnut Olma Durumu	Evet	99	0.66±0.51	t=-81	0.41
	Hayır	46	0.54±0.68		

Hemşirelerin benlik saygısı ile çalışma durumuyla ilgili bilgileri değerlendirildiğinde;

Ailesinde sağlık çalışanı bulunan hemşireler ve bulunmayan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Hemşirelerin çalıştığı klinik (dahiliye, cerrahi, acil, yoğun bakım) ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Klinik hemşireliği yapan hemşirelerin benlik saygısı puan ortalaması ile sorumlu hemşirelik yapan hemşirelerin benlik saygısı puan ortalamaları karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Çalışma deneyimi 10 yıl ve altı olan hemşireler ve çalışma deneyimi 10 yıl üstü olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Celal Bayar Hafsa Sultan Hastanesinde çalışma süresi 10 yıl ve altı olan hemşireler ve çalışma süresi 10 yıl üstünde olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

İlk çalışma yeri Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesi olan hemşireler ve ilk çalışma yeri başka hastaneler olan hemşireler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Hemşirelerin, hemşirelik mesleğini seçme durumları değerlendirildiğinde; Mesleği istemeden seçen hemşireler ve isteyerek seçenler ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

ÖSS tercih sırasında hemşireliği ilk beş tercihi arasında yapan hemşireler ile ÖSS tercih sırasında hemşireliği ilk beşten yukarı tercih yapan hemşirelerin benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Hemşirelikle ilgili ilk düşünceleri olumlu olan hemşireler ile hemşirelikle ilgili ilk düşünceleri olumsuz olan hemşirelerin benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Hemşirelikle ilgili şuan ki düşünceleri olumlu olan hemşireler ile hemşirelikle ilgili şuan ki düşünceleri olumsuz olan hemşirelerin benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

Hastane koşularından memnun olan hemşireler ile memnun olmayan hemşirelerin benlik saygısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 8).

4.5. Hemşirelerin Meslek Algı Düzeyi ve Benlik Saygısı Düzeyi Arasındaki ilişkisi

Tablo 9: Meslek Algısı Ölçeğinin Benlik Saygısına Etkisi

RBSÖ	N	%	Mesleki Statü			Mesleki Nitelik			Toplam Meslek Algısı		
			x±ss	X	P	x±ss	X	P	x±ss	X	P
Yüksek	135	93.1	14.85±3.30	4.87	0.08	73.89±5.04	1.40	0.49	88.75±6.96	2.87	0.23
Orta	7	4.8	14.85±5.52			64.85±20.82			79.71±25.51		
Düşük	3	2.1	10.66±1.52			71.00±6.08			81.66±6.11		

Yüksek benlik saygısı olan hemşirelerin mesleki statü, mesleki nitelik alt boyut puan ortalamaları ve meslek algısı toplam puan ortalaması yüksek olmasına rağmen, benlik saygısı düzeyleri ile mesleki statü, mesleki nitelik alt boyut puan ortalamaları ve meslek algısı toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 9).

5. TARTIŞMA

Hemşirelerin meslek algısına benlik saygısının etkisini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmadan elde edilen bulgular üç başlık altında tartışılacaktır. Birinci başlıkta hemşirelerin tanıtıcı bilgileri, ikinci başlıkta meslek algısı, üçüncü başlıkta benlik saygısı, dördüncü başlıkta meslek algısı ile benlik saygısı arasındaki ilişki ele alınacaktır.

5.1. Hemşirelerin Tanıtıcı Bilgileri

Çalışmamızın bulgularına göre hemşirelerin %74.5'inin ailesinde sağlık çalışanı bulunmaktadır. Altuğ Özsoy ve arkadaşları (1999), öğrencilerin %68.9'unun yakınları arasında hemşire olduğunu bildirmişlerdir (2).

Hemşirelerin %56.6'sının hemşirelik mesleğini isteyerek seçtikleri saptanmıştır. Özata ve Aslan (2010), hemşirelerin %60.5, Mollaoğlu ve arkadaşları (2010), hemşirelerin %62'si Sabancıoğulları ve Doğan'ın (2012) hemşireler ile yaptıkları çalışmalarında hemşirelerin %57.3'ü hemşireliği isteyerek seçtiklerini bildirmişlerdir (42, 47, 51).

Mesleği seçme nedenleri arasında en fazla iş imkanının fazla olması daha sonra sırayla ailemin ısrarı, insanlara yardım etme ve puanımın yetmesi gibi nedenler bulunmuştur. Eman ve arkadaşları (2012) çalışmalarında hemşirelerin, hemşirelik mesleğini tercih etmelerinde ailelerinin büyük önemi olduğunu, Özpancar ve arkadaşları (2008), hemşirelik öğrencileri ile yaptıkları çalışmada hemşirelik mesleğini neden seçtikleri irdelendiğinde öğrencilerinin büyük bir kısmı iş bulma güvencesiyle, Dinç ve arkadaşlarının (2007), öğrencilerin çoğunun hemşirelik mesleğine duyulan ilgi, Muray ve Chambers'in (1990) öğrencilerin insanlara yardım etmek istemelerinden dolayı hemşireliği seçtiklerini, Law ve Arthur (2003) yaptıkları çalışmada öğrencilerin çoğunluğunun boşta kalmamak için hemşirelik mesleğini seçtiklerini saptamışlardır (18, 24, 41, 43, 50,). Elde edilen bulgular çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Hemşirelerin %54'ünün hemşirelik mesleğini ÖSS tercih sırasında ilk beş tercih arasında yaptığı saptanmıştır. Eşer ve arkadaşlarının (2008) çalışmasında öğrencilerin %48'inin hemşireliği ilk beş sırada tercih ettiği, Özpancar ve arkadaşları (2008) çalışmalarında, hemşireliğin ilk 8 sırada tercih edildiğini belirtmişlerdir. Altuğ Özsoy ve arkadaşlarının (1999) yaptıkları çalışmada ise, öğrencilerin %95.1'inin 4 ve üstü tercih yaptığı saptanmıştır (27, 50, 2). Bu bulgular araştırma bulgularıyla benzer niteliktedir.

Hemşirelerin %83.4'ünün hemşirelikle ilgili ilk düşüncelerinin olumlu olduğu saptanmıştır. Dinç ve arkadaşlarının (2007) hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrencilerin hemşirelik mesleği hakkında %54.3'ünün olumsuz düşüncelere sahip olduğu belirtilmiştir (18).

Hemşirelerin hemşirelik mesleği hakkındaki şimdiki düşüncelerine bakıldığında %89.1'inin olumlu olduğu saptanmıştır. Beydağ ve arkadaşlarının (2008) hemşirelik öğrencilerinin meslek hakkındaki şimdiki görüşlerinin %46.5'inde kısmen olumlu olduğu, Dinç ve arkadaşlarının (2007) yaptıkları çalışmada ise öğrencilerin hemşirelikle ilgili şimdiki düşüncelerinin %70.7 oranında olumlu olduğu bulunmuştur (6, 18). Hem hemşirelerin hem de öğrencilerin ilerleyen süreç içerisinde hemşirelik mesleği hakkında düşüncelerinin daha yüksek oranda olumluya kayması meslek adına olumlu olarak değerlendirilmektedir.

5.2. Hemşirelerin Hemşirelik Meslek Algısı Düzeyleri

Bireyin hayatında verdiği önemli kararlardan biri olan meslek seçimi, bireyin kendini ifade etme ve kendini gerçekleştirme yoludur. Bu nedenle meslek seçiminde temel amaç; kişinin mutlu olabileceği bir geleceğin planlanmasıdır. Meslek, insanların kendilerini, yeteneklerini, becerilerini geliştirmelerini, kimlik oluşturmalarını, çevresi ve dünya ile bağ kurmalarını, bireyin iletişim ihtiyacını karşılamasını ve yaşamsal düzenlilik sağlar (26).

Bu çalışmada hemşirelerin meslek algısını değerlendirmek üzere kullanılan Hemşirelik Meslek Algısı Ölçeği ile yapılan çalışma sınırlı sayıdadır (16, 27). Bu

nedenle tartışmanın bu bölümünde hemşirelerin meslek algısını değerlendirmek için, Hemşirelik Meslek Algısı Ölçeği dışında kullanılan veri toplama araçları ile yapılan çalışmalarda tartışma da kullanılacaktır.

Hemşirelerin cinsiyetleri ile mesleki statü alt boyut puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında ise anlamlı bir ilişki yoktur. Law ve Arthur hemşirelik öğrencileri ile yaptıkları çalışmalarında kızların hemşirelik mesleğini erkeklere göre daha çok seçtiklerini saptamışlardır (41). Hemşirelik mesleğinin toplumsal olarak kadınlara atfedilen bir meslek olmasının, kadın olan hemşirelerin mesleki statülerini daha yüksek algılamalarına neden olduğu düşünülmektedir.

Hemşirelerin medeni durumlarına göre evli, bekar yada boşanmış olmaları ile mesleki nitelik ve mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması karşılaştırıldığında anlamlı bir fark yoktur. Kaya ve arkadaşlarının (2004) sonuçları da bu çalışma sonucuyla benzerdir (35).

Hemşirelerin çekirdek, geniş ve parçalanmış aile yapılarına göre mesleki nitelik mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur. Çalışmada geniş ve parçalanmış aileye sahip olan hemşirelerin sayısının az olmasının bu sonucu etkilediği düşünülmektedir.

Hemşirelerin yaşadığı en uzun bölge olan köy, kasaba, şehir ve büyükşehir ile mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur. Karakuş ve arkadaşları (2005) ve Yanikkerem ve arkadaşlarının (2004), öğrenci hemşireler ile yaptıkları çalışmalarda benzer sonuçlar elde edilmiştir (35, 65).

Hemşirelerin 2'den fazla çocuk sahibi olanlar ile 2 ve 2'den daha az çocuk sahibi olan hemşirelere göre mesleki nitelik ve mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması karşılaştırıldığında anlamlı bir fark saptanmıştır. Daha fazla sayıda çocuk sahibi olan hemşirelerin çocuklarına

yeterince bakım verebildiği hissi, mesleki açıdan da yeterli olduğu hissini verebiliyor olabilir.

Hemşirelerin eğitim durumları ile mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Wyand ve arkadaşlarının (2003) yaptıkları çalışmada hemşirelerin eğitim düzeyleri arttıkça mesleği daha iyi algıladıklarını saptamışlardır . Bunun nedeni olarak ta özellikle master yapan hemşirelerin meslek örgütlerine üye olma oranında yükselme olması ve mesleklerini daha iyi tanımaları gösterilmektedir. (64).

Hemşireler anne eğitim düzeylerine göre değerlendirildiğinde; mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Eskimez ve arkadaşlarının (2008) lise öğrencileri ile yaptıkları çalışmada ise anne eğitim düzeyi yükseldikçe hemşirelik mesleğini daha az tercih ettiklerini saptamışlardır (26).

Hemşireler baba eğitim düzeylerine göre değerlendirildiğinde, mesleki nitelik ve mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Eskimez ve arkadaşlarının (2008) lise öğrencilerine yaptıkları çalışmada ise baba eğitim düzeyi yükseldikçe hemşirelik mesleğini tercih etme durumlarının düştüğünü belirtmişlerdir (26).

Anne ve baba eğitim düzeylerinin meslek algısı toplam ve alt boyut puanlarını etkilememesinin toplumda hemşirelik mesleği imajındaki olumlu değişikliklerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Ailesinde sağlık çalışanı bulunan ve bulunmayan hemşirelerin mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması arasında anlamlı bir fark vardır. Bunda ailedeki sağlık çalışanının hemşirelerin çalışma alanında yaptıkları işlerle (teknoloji kullanımı, problem çözme becerilerinin ve bilginin kullanılması vs) ilgili aktardığı bilgilerin etkisi olabilir. Mesleki statü alt boyut puan ortalaması ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Öğrencilerle

yapılan çalışmalarda, ailede hemşirelik mesleğinde bir kişinin varlığının hemşirelik mesleğini seçmede etkili olmadığı saptanmıştır (21, 35, 65).

Kaya ve arkadaşları (2004) yılında yaptıkları çalışmalarında, çalışma süresi 10 yıl ve üzerinde olan hemşirelerin mesleki imajı daha olumlu algılandıklarını saptamışlardır (35). Bu çalışmada ise hemşirelerin 10 yıl ve altı, 10 yıl üstü çalışma deneyimi ile mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve mesleği algılama toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Hemşirelerin çalışma pozisyonları değerlendirildiğinde; klinik hemşiresi ve sorumlu hemşire olarak çalışması ile mesleki nitelik, mesleki statü ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması alt boyutları puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Araştırmadaki sorumlu hemşire sayısının az olmasının bu sonucu etkilediği düşünülmektedir.

Hemşirelerin hemşirelikle ilgili ilk düşünceleri (olumlu, olumsuz) ile mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir fark yoktur. Sağlık meslek lisesi mezunu olan hemşirelerin hemşireliği tanımadan ve ailelerin isteği nedeniyle hemşirelik mesleğini seçmeleri, yüksek okul mezunu olan hemşirelerinde hemşireliği puan kaygısı nedeniyle seçmelerinin bu sonuçta etkili olabileceği düşünülmektedir.

Hemşirelerin ÖSS tercih sırası ile mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark vardır. Geleceğin mesleği olarak da sayılan hemşirelik mesleğini öğrencilerin bilerek ve isteyerek seçmelerinin bunda etkili olduğu sanılmaktadır. Özpancar ve arkadaşları (2008), Ünlü ve arkadaşları da (2008) hemşirelik öğrencilerinin büyük çoğunun hemşirelik bölümünü ilk sıralarda tercih ettiklerini belirtmiştir (50,60).

Çalışmada hemşirelerin meslekleri ile ilgili düşünceleri değerlendirildiğinde; ilk düşünceleri ile son düşünceleri arasında olumlu yönde bir artış görülmüştür. Fakat bu artış mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması ile karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir ilişki

bulunmamıştır. Bu duruma hemşirelerin büyük çoğunluğunun mesleğe başlarken de meslekle ilgili olumlu düşüncelere sahip olmalarının etken olduğu varsayılmaktadır. Yapılan çalışmalarda öğrencilerin hemşirelik bölümüne gelmeden önce ve sonra hemşirelik mesleği hakkında düşünceleri irdelendiğinde; okula başlamadan önce meslek hakkındaki olumsuz düşüncelerin daha fazla olduğu ancak eğitim süreci içinde bu düşüncelerin olumlu düşüncelere doğru artış gösterdiği belirlenmiştir (2, 18, 52).

Hemşirelerin, hemşirelik mesleğini seçme durumları değerlendirildiğinde; mesleği isteyerek seçenler ile istemeden seçenler arasında mesleki nitelik, mesleki statü alt boyutları puan ortalamaları ve meslek algısı ölçeği toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bu durum her iki grubunda meslek seçimini mesleği tanımadan yaptığını düşündürmektedir.

5.3. Hemşirelerin Benlik Saygısı Düzeyleri

Benlik saygısı, bireyin kendisini ne olarak gördüğünün, kabul edilme veya reddedilme beklentilerinin bir sonucudur ve bireyin kendini değerli bulup bulmadığı ya da ne derece değerli bulunduğunu ifade eden bir kavramdır (33). Benlik saygısının düzeyi, bireyin iş/okuldaki beceri ve başarısını, stresle baş edebilme yetisini, arkadaşlık ve dostluk ilişkilerinin gelişimini, canlılık ve eğlenebilirlik düzeyini etkilemektedir (61).

Hemşirelerin benlik saygısının değerlendirildiği bu bölümde; hemşirelerin cinsiyetleri ile benlik saygısı düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Torun ve arkadaşları (2012), Chris ve arkadaşları (2012), Üstüner Top ve Kaya (2009), Yıldız (2006), Ünsar ve İşsever (2003)'in yaptıkları çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir (24, 57, 61, 62, 68). Bu bulgular araştırmamızda elde edilen bulguyu destekler niteliktedir.

Hemşirelerin yaşları ile benlik saygısı düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Üstüner Top ve Kaya (2009), Dinçer'in (2008) hemşirelik öğrencilerinde yaptığı çalışmalarda da yaş ile benlik saygısı arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır (19, 62). Yıldız'ın (2006) sağlık personeli ile yaptığı çalışmada

ise 50 yaş ve üzeri kişilerin benlik saygısı puan ortalaması diğer yaş grubundaki kişilerden daha düşük olduğunu saptamıştır (68). Bizim çalışmamızda da yaşı büyük olanların benlik saygısı daha düşük bulunmuştur. Aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunmaması yaş gruplarının birbirine yakın olması ile açıklanabilir.

Hemşirelerin aile yapıları ile benlik saygısı puan ortalaması arasında önemli bir fark bulunmamıştır. Üstüner Top ve Kaya (2009), Dinçer (2008), Kahrıman 'ın (2005), yaptığı çalışmaların bulguları da benzerdir. Baybek ve Yavuz (2005) üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmalarında benlik saygısı düzeyinin geniş aile çocuklarında düşük, çekirdek aile çocuklarında ise yüksek olduğunu saptamışlardır (6, 19, 31, 62).

Hemşirelerin medeni durumları ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Yıldız'ın (2006) çalışmasında da medeni durum ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır (68). Bu çalışmaların aksine Erbil ve Bostan (2004) araştırmalarında medeni durum ile benlik saygısı arasında anlamlı bir fark saptamışlardır (25).

Hemşirelerin çocuk sayısına bakıldığında 2 ve daha az, 2'den fazla çocuk sahibi olanlar ile benlik saygısı puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Yıldız'ın (2006) yaptığı çalışmada da benzer sonuç elde edilmiştir (68).

Hemşirelerin en uzun yaşadığı bölge ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Üstüner Top ve Kaya (2009)'ın çalışmasında benzer sonuçlar bulunmaktadır (69). Dinçer (2008), Kahrıman'ın (2005), hemşirelik öğrencilerin üzerinde yaptıkları çalışmalarda yaşamlarının çoğunu büyükşehirde geçiren öğrencilerin benlik saygısı puan ortalamaları yüksek, köyde geçirmiş olanların ise en düşük puana sahip oldukları görülmüştür (19, 31, 62).

Hemşirelerin aylık gelir düzeyi ile benlik saygısı puan ortalaması karşılaştırıldığında aralarında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Bu sonuç. Dinçer ve Öztunç (2009), Kahrıman (2005), Ünsar ve İşsever'in (2003) yaptıkları çalışmalarda elde edilen bulgularla tutarlılık göstermektedir (20, 31, 61). Ekonomik

düzeyin bireylerin kendilerine olan güven ve öz saygı gelişiminde önemli bir etken olduğunu belirtmiştir (38).

Hemşirelerin kardeş sayıları ile benlik saygısı puan ortalamasına karşılaştığında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Üstüner Top ve Kaya (2009) ve Kahrıman'ın (2005) yaptıkları çalışmalarda benzer sonuç bulunmuştur (31, 62), ancak bazı çalışmalarda Torun ve arkadaşlarının (2012), Dinçer ve Öztunç (2009) ve Baybek ve Yavuz'un (2005) kardeş sayısı ile benlik saygısı arasında ilişki saptanmıştır (6, 20, 57). Bu araştırmalara göre kardeş sayısı azaldıkça benlik saygısı düzeyi artmaktadır.

Hemşirelerin anne eğitim düzeyleri ile benlik saygısı puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Üstüner Top ve Kaya (2009), Dinçer ve Öztunç (2009) ve Kahrıman'ın (2005), hemşirelik öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir (5, 31, 62). Bu bulgular çalışmamızı destekler niteliktedir. Ünsar ve İşsever (2003) ve Özkan (1994) ise çalışmalarında anne eğitim düzeyi artıkça benlik saygısı düzeyinin arttığını saptamışlardır (48, 61).

Hemşirelerin baba eğitim düzeyleri ile benlik saygısı puan ortalamasına bakıldığında önemli bir fark yoktur ($p>0.05$). Üstüner Top ve Kaya (2009), Dinçer (2008), Kahrıman (2005), Ünsar ve İşsever'in (2003) yaptıkları çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir (19, 31, 61, 62).

Hemşirelerin eğitim durumları; sağlık meslek lisesi olanlar ve sağlık meslek lisesi olmayanlar ile benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Çetinkaya ve Başbakkal (2008) ve Yıldız'ın (2006) çalışmasında da benzer sonuç bulunmaktadır (15,68). Van Eckert ve arkadaşlarının (2012) çalışmasında ise daha üst düzeyde eğitim alan hemşirelerin diğer gruba göre benlik saygısı düzeylerinin daha yüksek olduğunu saptanmıştır (63). Alınan hemşirelik eğitimlerinin içeriği ve niteliğinden bu durumu etkilemiş olabilir.

Hemşirelerin mesleği isteyerek seçmesi ile benlik saygısı puan ortalaması düzeylerine bakıldığında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$) Erbil ve Bostan (2004) çalışmalarında mesleği kendi isteği ile seçenlerin benlik saygısı puanlarının

aile isteği ve tesadüfi olarak seçenlere göre daha yüksek olduğunu saptamışlardır (25).

Araştırmada hemşirelerin meslek çalışma yılı arttığında benlik saygılarında arttığı görülmüştür. Fakat hemşirelerin 10 yıl ve az, 10 yıldan fazla hemşirelik mesleği yapanlar ile benlik saygısı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Erbil ve Bostan'ın (2004) çalışması bu çalışma bulgularını destekler niteliktedir (25). Yıldız'ın (2006) çalışmasında ise mesleki deneyimi 30 yıldan fazla olan sağlık personelinin benlik saygıları daha düşük bulunmuştur (68). Hemşirelerin meslekte deneyimleri arttıkça daha karmaşık sorunların üstesinden kolaylıkla gelmeleri, kendilerine görüş ve deneyim sorulması, komplike hastaların bakımını yürütme sorumluluğunun verilmesinin etkili olabileceği düşünülmektedir.

5.4. Hemşirelerin Hemşirelik Meslek Algısı ile Benlik Saygısı Arasındaki İlişki

Hemşirelik mesleği zaman içinde toplumda olumlu ve olumsuz algılanabilmektedir. Benlik saygısı, hemşirenin işini işlevini, mesleki uygulamalarına karşı tutumunu belirleyici önemli bir öğedir. Yüksek benlik saygısına sahip olan hemşireler daha girişken, sağlıklı ilişkiler kurabilen, kendilerini kabul eden ve mesleki başarı açısından doyum alan bireylerdir.

Yapılan çalışmalarda benlik saygısı yüksek olan bireylerin mesleklerini daha iyi algıladıkları belirtilmesine rağmen bizim çalışmamızda hemşirelerin meslek algısı ile benlik saygıları arasında her hangi bir ilişki saptanmamıştır. Benlik saygısı daha çok kişinin kişisel olarak kişinin kendini algılamasını etkilerken, mesleği algılamasında etkisiz olduğu düşünülmektedir. Çalışmanın yapıldığı gruptaki hemşirelerin benlik saygısının yüksek olması hemşirelik mesleği adına sevindirici bir durum olarak değerlendirilmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu çalışma sonucunda:

Benlik saygısı düzeylerine bakıldığında hemşirelerin %93.1'i yüksek benlik saygısına, %4.8'i orta benlik saygısına, %2.1'de düşük benlik saygısına sahip olduğu,

Hemşirelerin benlik saygısı puan ortalaması ile hemşirelerin eşlerinin mesleği ve aylık gelir düzeyi ile arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu, ($p<0.05$)

Hemşirelerin mesleki nitelik alt boyut puan ortalaması 73.40 ± 6.79 , mesleki statü alt boyut ortalaması 14.72 ± 3.43 meslek algısı toplam puan ortalaması 88.13 ± 6.22 olduğu,

Hemşirelerin mesleki statü alt boyut puan ortalaması ile, cinsiyet, ÖSS tercih sırası, hemşirelikle ilgili şu anki düşüncesi ve hastane koşullarından memnun olma durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunduğu, ($p<0.05$)

Hemşirelerin mesleki nitelik alt boyutu puan ortalaması ile çocuk sayısı, ailede sağlık çalışanınin olma durumu ve ÖSS tercih sırası arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu, ($p<0.05$)

Hemşirelerin meslek algısı toplam puan ortalamalarının çocuk sayısı, ÖSS tercih sırası, hastane koşullarından memnun olma durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunduğu ($p<0.05$),

Hemşirelerin benlik saygısı puan ortalaması ve meslek algısı toplam puan ortalamasının yüksek olduğu,

Hemşirelerin meslek algısı ile benlik saygısı düzeyleri karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı saptanmamıştır ($p>0.05$).

6.2. Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda;

- Hemşirelerin çalışma ortamı ve koşullarının iyileştirilmesinin sağlanması,
- Hemşirelerin çalışma saatleri içinde çocuklarının bakımının sağlanabileceği kreş olanaklarının oluşturulması,
- Lise öğrencilerinin hemşirelik mesleğini tanımaları ve ÖSS tercihlerinde mesleği bilerek tercihte bulunmaları için, hemşirelik mesleğine yönelik tanıtım programlarının hazırlanması,
- Hemşirelerin meslek algısını değerlendirmek için kalitatif ve kantitatif araştırmaların yapılması,
- “Hemşirelik Meslek Algısı Ölçeği”nin kullanıldığı yeni araştırmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Akalın Ö. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki Algıları ile Geleceğe Yönelik Umut Düzeylerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2006.
2. Altuğ Özsoy S. Hemşire Öğrencilerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin İleriye Dönük İncelenmesi. VII. Ulusal hemşirelik kongresi bildirileri, İzmir- Türkiye, 1999.
3. Altunay A, Öz F. Hemşirelik Yüksekokul Öğrencilerinin Benlik Kavramı, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokul Dergisi, 2006, 46-59.
4. Altunbaş Ç. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeyleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2006.
5. Arslan F. Farklı Eğitim Sistemleriyle Eğitim Gören Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi, Lisans Tezi, İzmir, 2009.
6. Baybek H, Yavuz S. Muğla Üniversitesi Öğrencilerinin Benlik Saygılarının İncelenmesi, Muğla Üniversitesi SBE Dergisi, 2005, s:14.
7. Beydağ K, Gündüz A, Özer F. Sağlık Yüksek Okulu Öğrencilerinin Eğitimlerine ve Mesleklerine Bakış Açıkları, Meslekten Beklentileri, Pamukkale Tıp Dergisi 2008;1(3):137-142.
8. Bolsoy N, Taşpınar A, Akış Ş, Tosun A, Altan Ö. Manisa ilinde Kamuya Ait Hastanelerde Çalışan Hemşirelerin Hemşirelik İşlevlerini Algılama Durumları ve Etkileyen Faktörler, Hemşirelik Forumu Dergisi, 2001;4(4-5):62-65.
9. Buerhaus P, Donelan K, Norman L, Dittus R. Nursing Students Perceptions of a Career in Nursing and Impact of a National Campaign Designed to Attract People into the Nursing Profession, Journal of Professional nursing,(Electronic Journal), 2005:21(2): 75-83.
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
10. Chris E, Kumar S, Sisoda V. Perceived Self-esteem Amongst First Year Nursing Student a Cross Sectional Survey, International Journal of Health and Rehabilitation Sciences, (Electronic Journal), 2012;1(2)74-80.
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>

11. Cockrell E. Prenursing Students Perceptions of the Nursing Profession, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2002.
12. Çakmakçı A, Aycan N. Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğine Bakış Açıları ile Mesleği Tercih Etme Durumları; Manisa Örneği, Hemşirelik Forumu Dergisi, 2008;6(1):33-42.
13. Çam O, Khorshid L, Altuğ S. Bir Hemşirelik Yüksekokulundaki Öğrencilerin Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi, Hemşirelik Araştırma Dergisi, 2000;1:33-40.
14. Çankaya B. Lise 1 ve 2 Sınıf Öğrencilerinin Algılanan Benlik Saygısının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.
15. Çetinkaya B, Başbakkal Z. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Benlik Saygısı Düzeylerinin ve Çocuk Yetiştirme Tutumlarının İncelenmesi, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, 2005;21(2):47-52.
16. Çınar Yücel Ş, Güler E, Eşer İ, Khorshid L. İki Farklı Eğitim Sistemi İle Öğrenim Gören Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğini Algılama Durumlarının Karşılaştırılması, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, 2011;27(3):1-8.
17. Çıtak Tunç G, Akansel N, Özdemir A. Hemşirelik ve Sağlık Memurluğu Öğrencilerinin Meslek Seçimlerini Etkileyen Faktörler, 4.Uluslararası 11. Ulusal Hemşirelik Kongresi, 5-8 Eylül 2007.
18. Dinç S, Kaya Ö, Şimşek Z.Harran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği Hakkındaki Bilgi, Düşünce ve Beklentileri, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2007;10(1).
19. Dinçer F. Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyleri, Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2008.
20. Dinçer F, Öztunç G. Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyi, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokul Dergisi, 2009;22-33.
21. Dindar İ, Şıpkın S. Trakya Üniversitesi Edirne Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-ekonomik Özellikleri, Sorunları ve Mesleksel Beklentilerinin Araştırılması, Türk Hemşireliğinde Yüksek Öğrenimin 40.Yılı Sempozyumu (23 Haziran 1995), Bildiri Kitabı, s:49-57,1996, Ege Üniversitesi, İzmir

22. Dereli N, Denir Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Birinci Sınıf Öğrencilerinin Mesleğe İlişkin Düşüncelerinin İncelenmesi, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 1998;14(2):119-128.
23. Edwards D, Burnard P, Bennet K, Hebden U. A Longitudinal Study of stres and Self-Esteem in Student Nurses, Nurse Education Today, (Electronic Journal), 2010;30:78-84.
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
24. Eman T, Seamus C, Edgar A. A triangulation study: Bahraini nursing students' perceptions of nursing as a career, Journal of Nursing Education and Practice, (Electronic Journal), 2012;2(3).
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
25. Erbil N, Bostan Ö. E be ve Hemşirelerde İş Doyumu, Benlik Saygısı ve Etkileyen Faktörler, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2004;7(3).
26. Eskimez Z, Öztunç G, Alparlan N. Lise Son Sınıfta Okuyan Kız Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğine İlişkin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokul Dergisi, 2008;58-67.
27. Eşer İ, Khorshid L, Denat Y. Hemşirelik Mesleğini Algılamada İlk Klinik Uygulamanın Etkisi, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2008;24(1):15-26.
28. Grainger P, Bolan C. Perceptions of Nursing as a Career Choice of Students in the Baacalaureate Nursing Program, Nurse Education Today, (Electronic Journal), 2006;26:38-44.
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
29. Gün E. Spor Yapanlarda ve Spor Yapmayan Ergenlerde Benlik Saygısı, Yüksek lisans Tezi, Adana, 2006.
30. İlhan S. Yeni Kapitalizm ve Meslek Olgusunun Değişen Anlamları Üzerine, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2008:21.
31. Kahrıman İ. Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksek Okulu Öğrencilerinin Benlik Saygıları ve Atılganlık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2005,9(1).
32. Karaaslan A. Benlik Saygısı: Genel Bir Gözden geçirme, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 1993,9:1.

33. Karadağ G, Güner İ, Çuhadar D, Uçan Ö. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Benlik Saygıları, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2008;3(7):29-42.
34. Karadağlı A. Öğrenci Hemşirelerin Benlik Saygısı Düzeyleri ile Algıladıkları Okul Yaşantıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.
35. Karakoç Kaya, Şimşek Z, Kabcıoğlu F, Dayı F. Hemşirelerin Mesleki İmajlarının ve Mesleği Algılama Durumlarını Etkileyen Faktörler, Hemşirelik Forumu Dergisi, 2004;7(1):1-6.
36. Karakuş K, Karadağ N, Birgili F, Işıkkay Ç, Çadır G, Çeker D. Lise Son Sınıf Kız Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğine Bakış Açıkları ile Mesleği Tercih Etme Durumları, Hemşirelik Forumu Dergisi, 2005;1(1):16-24.
37. Karaöz S. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimleri Sırasında Mesleğe İlişkin Algılarındaki Değişimin İncelenmesi: Hemşireliğe Giriş Dersinin Bu Değişimdeki Rolü, Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2002; 6(2):10-20.
38. Keskin G, Sezgin B. Bir Grup Ergende Akademik Başarı Durumuna Etki Eden Etmenlerin Belirlenmesi, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2009 ,4(10)
39. Khorshid L, Ulufer F. Hemşirelik Mesleğini Seçen Öğrenciler Hemşireliği Ne Kadar Biliyorlar, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 1993;9(3)
40. Lai H, Lin Y. Is Nursing Profession My First Choice? A Follow up Survey in Pre-registration Student Nurses, Nurse Education Today, (Electronic Journal), 2008;28:768-776
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
41. Law W, Arthur D. What Factors Influence Hong Kong School Students in Their Choice of a Career in Nursing, International Journal of Nursing Studies, (Electronic Journal), 2003;40(1):23-32
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
42. Mollaoğlu M, Fertelli T, Tuncay F. Hastanede Çalışan Hemşirelerin Çalışma Ortamlarına İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi, 12. Ulusal Hemşirelik Kongresi, Sivas, 20-24 Ekim 2009
43. Murray M, Chambers M. Characteristics of students entering different forms of nurse training, Nurse Education Today, (Electronic Journal), 1990;15(9)

44. Omay H. İlköğretim Okulu 7. Sınıf Öğrencilerinin Benlik Algılarının Demografik Değişkenlere Bağlı Olarak İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005
45. Otacıoğlu S. Müzik öğretmeni Adaylarının Benlik Saygısı Düzeyleri ile Akademik ve Çalgı Başarılarının Karşılaştırılması, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 2002;9;13:141-150
46. Öz F. I Sağlık Alanında Temel Kavramlar, Ankara, İmaj İç ve Dış Ticaret A.Ş., 2004
47. Özata M, Aslan Ş. Hastanede Çalışan Hemşirelerin Mesleki İmaj Algılamalarının Araştırılması, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 2000
48. Özdemir N. Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Fobi ile Benlik Saygısı Arasındaki İlişki ve Etkileyen Faktörler, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep, 2004
49. Özkan İ. Benlik Saygısının Etkileyen Faktörler, Düşünen Adam, 1994;7(3):4-9
50. Özpancar N, Aydın N, Akansel N. Hemşirelik 1. Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği ile İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi, Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2008;12(3):9-17
51. Sabancıoğulları S, Doğan S. Bir Entegre Eğitim Programından Yeni Mezun Olan Hemşirelerin Meslek ve Okul Eğitimine İlişkin Düşünceleri ve Profesyonel Kimlik Düzeyleri, 12.Ulusal Hemşirelik Kongresi, Sivas, 20-24 Ekim 2009
52. San Turgay A, Karaca B, Çeber E, Aydemir G. Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleği Algılayışları, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2005;8(1):54-62
53. Sarıkaya T, Khorshid L. Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi: Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimi, Türk Eğitim Bilimler Dergisi, 2009;7(2):393-423
54. Suliman W, Halabi J. Critical Thinking, Self-esteem, and State Anxiety of Nursing Student, Nurse Education Today, (Electronic Journal), 2007;27:162-168
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>

55. Şahin S, Değirmenci V. Öğrenci Hemşire Adayları ve Çalışmakta Olan Hemşirelerin Mesleki Yeterlik Açısından Kendilerini Algılayış Düzeyleri, *Hemşirelik Forumu Dergisi*, 2004;7(3):47-53
56. Şirin A, Öztürk R, Bezci G, Çakar G, Çoban A. Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Mesleği Uygulamaya Yönelik Görüşleri, *Dirim Tıp Gazetesi*, 2008;83:69-75
57. Torun S, Arslan S, Nazik E, Akbaş M. Hemşirelik Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Boyun Eğici Davranışlarının İncelenmesi, *Cumhuriyet Tıp Dergisi*, 2012;34:399-404
58. Tüfekçi F, Yıldız A. Öğrencilerin Hemşireliği Tercih Etme Gerekçeleri ve Gelecekleri ile İlgili Görüşleri, *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 2009;12(1):31-37
59. Uyanık Balat G, Akman B. Farklı Ekonomik Düzeydeki Lise Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2004;14(2):175-183
60. Ünlü S, Özgür G Babacan A. Hemşirelik Yüksekokulundaki Öğrencilerin Hemşirelik Mesleği ve Eğitimi ile İlgili Görüş ve Beklentileri, *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 2008;24(1):43-56
61. Ünsar S, İşsever H. Trakya Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Benlik Saygısını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi, *Hemşirelik Forumu Dergisi*, 2003;6(1):7-11
62. Üstüner Top F, Kaya B. Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Benlik Saygıları ve Atılganlık Düzeylerinin Sosyo-demografik Özellikleri Açısından İncelenmesi, *New/Yeni Symposium Journal* 2009;47(4),194-202
63. Van Eckert S, Gaidys U, Martin C. Self-esteem Among German Nurses: Does Academic Education Make a Difference, *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, (Electronic Journal), 2012;19:903-910
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
64. Wynd C. Current Factors Contributing to Professionalism in Nursing, *Journal of Professional Nursing*, (Electronic Journal), 2003;19(5):251-261
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
65. Yanikkerem E, Altınparmak S, Karadeniz G. Gençlerin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler ve Benlik Saygıları: Manisa Sağlık Yüksekokulu Örneği, *Hemşirelik Forumu Dergisi*, 2004;7(2):60-66.

66. Yazıcıoğlu A. İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Karar Düzeylerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, 2008.
67. Yıldırım A. Meslekleşme Süreci ve Hemşirelik, Hemşirelik Forumu Dergisi, 2001;4(1):23-25
68. Yıldız A. Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Hemşire, Ebe ve Sağlık Memurlarının Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyleri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006
69. Yılmaz D, Şirin A, Saruhan A, Soğukpınar N, Karacan G. Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Hemşireliği Bir Meslek Olarak Algılamalarının İncelenmesi, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi.
70. Young J, Kim M, The Effects of a Cognitive Behavirol Therapy on Career Attitude Maturity, Decision Making Style and Self-esteem of Nursing Students in Korea, Nurse Education Today, (Electronic Journal), 2010;30:731-736
Erişim: <http://www.sciencedirect.com>
71. Yörükoğlu A, Gençlik Çağı Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar, İstanbul, Özgür Yayınları, 1989

FORMLAR

EK-1

HEMŞİRELERİN MESLEĞİ ALGILAMA DURUMLARINA BENLİK SAYGISININ ETKİSİNİN İNCELENMESİ:

Sayın Meslektaşlarım;

Bu çalışma hemşirelerin mesleği algılama durumuna benlik saygısının etkisini incelemek amacıyla planlanmıştır. Formlardan birincisinde size yönelik tanıtıcı bilgileri içeren sorular, ikincisinde hemşirelik mesleğinizi algılamanızı belirlemek amacıyla bir ölçek, üçüncüsünde ise benlik saygısını değerlendirmek amaçlı bir ölçek bulunmaktadır. Soruları içtenlikle yanıtlamanız, çalışmanın sonuçları açısından önemlidir. Cevaplama süresi yaklaşık 10 dakikadır. Formlardaki her ifadeyi okuduktan sonra bu ifadeye yönelik size uygun seçeneği **X** şeklinde işaretleyiniz. Lütfen boş madde bırakmayınız.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

SOSYO-DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU:

1-Yaşınız:.....

2-Cinsiyet: 1-Kadın 2-Erkek

3- Çalıştığınız Birim:

4- Çalıştığınız Birimdeki Göreviniz:

1- Klinik Hemşiresi 2- Sorumlu Hemşire

5- Hemşire olarak kaç yıldır çalışıyorsunuz:

6- Bu hastanede kaç yıldır çalışıyorsunuz:

7- Bu hastane ilk çalışma yeriniz mi? 1- Evet 2-Hayır

8- Medeni Durumunuz: 1- Bekar 2- Evli 3- Boşanmış 4-Dul

Evli değilseniz 9,10 ve 11. soruları geçiniz

9- (Evli iseniz) Eşinizin Mesleği:

1- İşçi 2- Memur 3- Serbest 4-Diğer

10- (Evli iseniz) Eşinizin Eğitimi:

1- İlköğretim 2- Lise 3- Lisans 4-Yükseklisans 5-Doktora

11- Çocuk Sayınız:

12- En uzun süre yaşadığınız bölge:

1-Köy 2- Kasaba 3-Şehir 4-Büyükşehir

13- Mezun olduğunuz okul:

- 1- Sağlık Meslek Lisesi 2- Ön lisans 3- SYO 4- HYO 5-Yüksek lisans
6- Doktora

14- Aile yapınız: 1-Çekirdek 2-Geniş 3-Parçalanmış

15- Kardeş Sayınız:

16- Ailenizde sağlık çalışanı var mı?

1. Evet 2. Hayır

17- Annenizin eğitim durumu nedir?

- 1-Okur yazar değil 2-Okur yazar 3-İlkokul 4-Ortaokul
5- Lise 6-Yüksekokul/fakülte 7- Lisansüstü (yüksek lisans, doktora)

18- Babanızın eğitim durumu nedir?

- 1-Okur yazar değil 2-Okur yazar 3-İlkokul 4-Ortaokul
5- Lise 6-Yüksekokul/fakülte 7- Lisansüstü (yüksek lisans, doktora)

19- Ailenizin Aylık Geliri:

1. Gelir giderden az 2. Gelir gidere eşit 3. Gelir giderden fazla

20- Hemşirelik mesleğini isteyerek mi seçtiniz?

1. Evet 2.Hayır

21- Hemşirelik mesleğini tercih etme nedenleri nelerdir?

- 1- İnsanlara yardım etmeyi sevmem
2- İş imkanının fazla olması
3- Puanımın bu bölümü tutması
4- Boşta kalmamak
5- Ailemin ısrarı
6- Diğer (Açıklayınız)

22-Hemşirelik ÖSS' da kaçınıcı tercihinizdi?

23- Hemşirelik ile ilgili eğitim almaya başladığınızdaki düşünceniz nasıldı?

- 1-Olumlu 2- Kısmen olumlu 3- Olumsuz

24-Hemşirelik mesleği ilgili şuan ki düşünceniz nasıl?

- 1-Olumlu 2-Kısmen olumlu 3- Olumsuz

25- Çalışma koşullarınızdan hoşnut musunuz?

- 1- Evet, hoşnutum 2- Kısmen hoşnutum 3- Hayır, hoşnut değilim

HEMŞİRELİK MESLEĞİNİ ALGILAMA ÖLÇEĞİ

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Hemşirelik yoğun iletişim gerektiren bir meslektir.					
2. Hemşirelik bağımsız uygulamaları olan bir meslektir.					
3. Hemşirelik fedakarlık gerektiren bir meslektir					
4. Hemşirelik bilgiye dayalı bir meslektir.					
5. Hemşirelik beceriye dayalı bir meslektir.					
6. Hemşirelik diğer sağlık meslekleriyle eşdeğer statüdedir.					
7. Hemşirelik diğer sağlık meslekleriyle eşdeğer prestije sahiptir.					
8. Hemşirelik toplumda saygın bir meslektir.					
9. Hemşirelik mesleği problem çözme becerilerinin kullanımını gerektirir.					
10. Hemşirelik yükseköğrenim gerektiren bir meslektir.					
11. Hemşirelik bilime dayanan bir meslektir.					
12. Hemşirelik toplum tarafından takdir edilen bir meslektir.					
13. Hemşirelik doyum verici bir meslektir.					
14. Hemşirelik stresli bir meslektir.					
15. Hemşirelik hastaların iyileşmesinde yaşamsal önem taşıyan bir meslektir.					
16. Hemşirelik teknoloji kullanımı gerektiren bir meslektir.					
17. Hemşirelik kariyer yapılabilen bir meslektir.					
18. Hemşirelik, çalışma koşulları ağır olan bir meslektir.					
19. Hemşirelik ekip çalışması gerektiren bir meslektir.					
20. Hemşirelik nöbet tutulmasını gerektiren bir meslektir.					
21. Hemşirelik yorucu bir meslektir					
22. Hemşirelik diğer sağlık meslekleri tarafından saygı duyulan bir meslektir.					

ROSENBERG BENLİK SAYGISI ÖLÇEĞİ

Lütfen aşağıdaki ifadelerden, sizi en iyi yansıtanı seçerek cevap kağıdına işaretleyiniz.

1. Kendimi en az diğer insanlar kadar değerli buluyorum.
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
2. Bazı olumlu özelliklerim olduğunu düşünüyorum
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
3. Genelde kendimi başarısız bir kişi olarak görme eğilimindeyim
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
4. Ben de diğer insanların bir çoğunun yapabildiği kadar bir şeyler yapabilirim
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
5. Kendimde gurur duyacak fazla bir şey bulamıyorum
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
6. Kendime karşı olumlu bir tutum içindeyim
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
7. Genel olarak kendimden memnunum
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
8. Kendime karşı daha fazla saygı duyabilmeyi isterdim
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
9. Bazen kendimin kesinlikle bir işe yaramadığımı düşünüyorum
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış
10. Bazen kendimin hiç de yeterli bir insan olmadığını düşünüyorum
(a) Çok doğru (b) Doğru (c) Yanlış (d) Çok yanlış

Ek- 4: Etik Kurul Onayı

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Sayı : 0034
Konu : Araştırma Hakkında

17/02/2011

Sn. Doç. Dr. Dilek ÖZMEN

“Hemşirelerin Mesleği Algılama Durumlarına Benlik Saygısının Etkisinin İncelenmesi” isimli araştırmanız incelenmiş; çalışmanın etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Ercüment ÖLMEZ
Başkan

Ek- 5: Tez Verilerinin Toplanması İle İlgili İzin Yazısı

T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
(ÜNİVERSİTE HASTANESİ)
HEMŞİRELİK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI:B.30.2.CBÜ.O.IH.00.00/028
KONU:

Manisa;14/03/2011

CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
BAŞHEKİMLİĞİ'NE

B.30.2.CBÜ.O.HI.00.00/2237

11.03.2011 Tarihli yazısına istinaden

Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Seçil TARIM'ın 'Hemşirelerin Mesleği Algılama Durumlarına Benlik Saygısının Etkisinin İncelenmesi' başlıklı tez çalışmasını kurumumuzda yapması tarafımızdan uygun bulunmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

SERÇİN KURBAN
Hemşirelik Hizmetleri Koordinatörü

E.A.D
değışik Birkimui İnteraktif
Medorkeps

28.02.2011 117

CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi ÜNİVERSİTE HASTANESİ	
Gelen Evrakın Tarihi	15.03.2011
Gelen Evrak No.	2453

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Eskişehir ilinde doğan Seçil TARIM ilkokul ve orta öğrenimini aynı ilde yapmıştır. 2007 yılında GATA Hemşirelik Yüksekokuldan mezun olmuştur. 2007 - 2008 yılları arasında GATA'da görev yapmıştır. Daha sonra halen çalıştığı Menemen'deki 57. Topçu Tugayı Komutan Yardımcılığı kışla revirine tayin edilmiştir. 2009 yılında Manisa Celal Bayar Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans eğitimine başlamıştır.

Seçil TARIM evli, bir çocuk annesidir.

